

Dansk udgave

Retsforskrifter

47. årgang

23. december 2004

Indhold

I *Retsakter, hvis offentliggørelse er obligatorisk*

.....

II *Retsakter, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk*

Rådet

2004/869/EF:

- ★ **Rådets afgørelse af 24. februar 2004 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer på fødevarer- og landbrugsområdet.** 1

2004/870/EF:

- ★ **Rådets afgørelse af 29. april 2004 om indgåelse af samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan.** 22

II

(Retsakter, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS AFGØRELSE

af 24. februar 2004

om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer på fødevarer- og landbrugsområdet

(2004/869/EF)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 37 og artikel 175, stk. 1, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, og artikel 300, stk. 3, første afsnit,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Bevaring og bæredygtig anvendelse af de plantegenetiske ressourcer til landbrugsforskning og avlsarbejde er en forudsætning for den globale fødevarerikkerhed og for bæredygtige landbrug.

(2) Fællesskabet er medlem af De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO).

(3) Den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer på fødevarer og landbrugsområdet, i det følgende benævnt »den internationale traktat«, blev vedtaget af FAO-Konferencen i Rom den 3. november 2001.

(4) Det Europæiske Fællesskab og medlemsstaterne underskrev den internationale traktat den 6. juni 2002.

(5) Med den internationale traktat indføres en retligt bindende overordnet ramme for bæredygtig bevarelse af plantegenetiske ressourcer på fødevarer- og landbrugsområdet samt et multilateralt system, som ikke alene giver alle traktatens medunderskrivere adgang til sådanne ressourcer, men også giver dem mulighed for at dele de handelsmæssige og andre fordele, som en sådan adgang frembringer, med hinanden.

(6) Bevaring og bæredygtig anvendelse af plantegenetiske ressourcer til landbrugsforskning og avlsarbejde er særdeles vigtig for landbrugets produktionsudvikling og for opretholdelsen af biologisk mangfoldighed i landbruget.

(7) Gennem en forbedret adgang til plantegenetiske ressourcer i et multilateralt system bør den omtalte internationale traktat kunne fremme tekniske fremskridt inden for landbruget i overensstemmelse med artikel 33 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

(8) I henhold til artikel 174 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, skal fællesskabets miljøpolitik bidrage til at bevare, beskytte og forbedre miljøkvaliteten.

(9) Fællesskabet godkendte ved afgørelse 93/626/EØF ⁽²⁾ konventionen om biologisk mangfoldighed inden for rammerne af FN's Miljøprogram. De foranstaltninger til bevarelse af den biologiske mangfoldighed i landbruget, som indgår i den internationale traktat, vil fremme konventionens mål.

⁽¹⁾ Udtalelse af 29. januar 2004 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EFT L 309 af 13.12.1993, s. 1.

- (10) Ifølge den internationale traktats artikel 26 skal traktaten ratificeres, accepteres eller godkendes. Ratificerings-, accept-, eller godkendelsesinstrumenterne skal deponeres hos FAO's generaldirektør.
- (11) Sammenfaldet mellem Fællesskabets og medlemsstaternes kompetencer samt princippet om enhed i Fællesskabets internationale repræsentation taler til fordel for en fælles aktion af Fællesskabet og dets medlemsstater og en samtidig deponering af godkendelsesinstrumenterne for den internationale traktat.
- (12) For at tillade deltagelse fra Fællesskabet og fra medlemsstaterne i styrelsesrådet for den internationale traktat så hurtigt som muligt efter dennes ikrafttræden, bør medlemsstaterne bestræbe sig på at tilendebringe deres interne godkendelsesprocedurer straks.
- (13) Den i afgørelsen omhandlede internationale traktat knyttet til denne afgørelse bør derfor godkendes på vegne af Fællesskabet —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer på fødevarer- og landbrugsområdet (i det følgende benævnt »den internationale traktat«), som blev vedtaget af FAO-Konferencen på den 31. samling i november 2001, godkendes hermed på Fællesskabets vegne.

Teksten til den internationale traktat er vedlagt denne afgørelse som bilag A.

Artikel 2

1. Formanden for Rådet bemyndiges hermed til at udnævne en eller flere personer, som får beføjelse til på Fællesskabets vegne at deponere det godkendelsesinstrument og de erklæringer, som er fastsat i bilag B og C til denne afgørelse, hos generaldirektøren for FAO i overensstemmelse med artikel 26 og 34 i den internationale traktat.
2. Medlemsstaterne skal bestræbe sig på at foretage det nødvendige med henblik på at deponere deres ratifikations- eller godkendelsesinstrumenter samtidig med Fællesskabet og de andre medlemsstater og så vidt muligt senest den 31. marts 2004.
3. Hvis en eller flere medlemsstater ikke på denne dato er i stand til at deponere deres godkendelsesinstrumenter, kan Fællesskabet og de øvrige medlemsstater gå videre med godkendelsen.

Artikel 3

1. I tvistbilæggelsesprocedurer, jf. artikel 22 i den internationale traktat, repræsenteres Fællesskabet af Kommissionen.
2. Når Fællesskabet og en eller flere medlemsstater er parter i samme tvist eller i flere tvister, hvor der rejses retlige spørgsmål af samme art samtidigt, forsværer Kommissionen og de berørte medlemsstater deres interesser i fællesskab ved at vedtage en indbyrdes afstemt holdning til de faktiske og retlige forhold under iagttagelse af Fællesskabets og medlemsstaternes kompetence.

Udfærdiget i Bruxelles, den 24. februar 2004.

På Rådets vegne
J. WALSH
Formand

BILAG A

INTERNATIONAL TRAKTAT

om plantegenetiske ressourcer på fødevarer- og landbrugsområdet

PRÆAMBEL

DE KONTRAHERENDE PARTER,

DER ER OVERBEVISTE om, at plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug har en speciel karakter og kræver særlige løsninger som følge af deres særlige egenskaber og de særlige problemer, der er knyttet til dem,

DER ER DYBT BEKYMREDE over den fortsatte erosion af disse ressourcer,

DER ER BEVIDSTE om, at plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug er af fælles interesse for alle lande, idet alle lande i høj grad er afhængige af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, som har oprindelse andetsteds,

DER ERKENDER, at bevaring af, undersøgelse af, indsamling, karakterisering og evaluering af samt indsamling af dokumentation om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug er af afgørende betydning for opnåelsen af målene i Rom-erklæringen om verdens fødevarerforsyningsikkerhed og i handlingsplanen vedtaget på det globale fødevarer-topmøde samt for den bæredygtige udvikling af jordbruget til fordel for nuværende og fremtidige generationer, og at der er et presserende behov for at forbedre udviklingslandenes og landene med overgangsøkonomiers evne til at påtage sig disse opgaver,

DER BEMÆRKER, at den globale handlingsplan for bevarelse og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug er en internationalt godkendt referenceramme for sådanne aktiviteter,

DER ENDVIDERE ANERKENDER, at plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug er det råstof, uden hvilket der ikke kan opnås en genetisk forbedring af afgrøder, enten dette sker ved forædlingsarbejde udført af jordbrugere, traditionel plan-
teforædling eller moderne bioteknologier, og at disse ressourcer har afgørende betydning for tilpasningen til uforudsigelige miljøændringer og ændringer i menneskets behov,

DER BEKRÆFTER, at de tidligere, nuværende og fremtidige bidrag til bevaring, forbedring og tilrådighedsstillelse af disse ressourcer, der ydes af jordbrugere i alle egne i verden, især i oprindelses- og diversitetscentre, er grundlaget for jordbrugernes rettigheder,

DER LIGELEDES BEKRÆFTER, at den ved denne traktat anerkendte ret til at bevare, anvende, udveksle og sælge udsæd af egen avl og andet formeringsmateriale samt deltage dels i beslutningerne om udnyttelsen af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, dels i en rimelig og retfærdig deling af fordelene ved denne udnyttelse, er af grundlæggende betydning for konkretiseringen af jordbrugernes rettigheder samt promoveringen på nationalt og internationalt plan af sådanne rettigheder,

DER ANERKENDER, at denne traktat og de øvrige relevante internationale aftaler skal supplere hinanden for at sikre et bæredygtigt jordbrug og fødevarerforsyningsikkerheden,

DER BEKRÆFTER, at intet i denne traktat må fortolkes således, at det på nogen måde medfører en ændring af de kontraherende parters rettigheder og forpligtelser i henhold til andre internationale aftaler,

DER ER AF DEN OPFATTELSE, at ovennævnte betragtning ikke har til formål at skabe noget hierarki mellem traktaten og andre internationale aftaler,

DER ER BEVIDSTE om, at spørgsmålene om forvaltning af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug ligger i krydsfeltet mellem landbrug, miljø og handel, og er overbeviste om, at der er synergi mellem disse sektorer,

DER ER BEVIDSTE om deres forpligtelse over for nuværende og fremtidige generationer til at bevare den globale mangfoldighed af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

DER ANERKENDER, at landene i udøvelsen af deres suveræne rettigheder over deres plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug kan have gensidig fordel af, at der indføres et effektivt multilateralt system, der dels letter adgangen til et udvalg af disse ressourcer, som er fastlagt ved forhandling, dels sikrer en rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer,

DER ØNSKER at indgå en international aftale inden for rammerne af De Forenede Nationers Fødevarer- og Landbrugsorganisation, i det følgende benævnt FAO, i henhold til artikel XIV i FAO's statutter,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

DEL I

INDLEDNING

Artikel 1

Mål

1.1. Målene for denne traktat er dels bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, dels en rimelig og retfærdig deling af fordelene ved udnyttelsen af disse ressourcer, i overensstemmelse med konventionen om den biologiske mangfoldighed og med henblik på at opnå et bæredygtigt jordbrug og fødevarerforsyningsikkerhed.

1.2. Disse mål vil blive nået ved at knytte en nær forbindelse mellem på den ene side denne traktat og på den anden side De Forenede Nationers Fødevarer- og Landbrugsorganisation og konventionen om den biologiske mangfoldighed.

Artikel 2

Definitioner

Med henblik på denne traktat defineres nedenstående udtryk som angivet i denne artikel. Definitionerne dækker ikke international varehandel.

»In situ-bevaring«: Bevaring af økosystemer og naturlige levesteder og opretholdelse og genetablering af levedygtige populationer af arter i deres naturlige omgivelser og, for så vidt angår domesticerede eller dyrkede arter, i de omgivelser, hvor de har udviklet deres særlige egenskaber.

»Ex situ-bevaring«: Bevaring af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug uden for deres naturlige levesteder.

»Plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug«: Genetisk materiale af planteoprindelse af aktuel eller potentiel værdi for fødevarer og jordbrug.

»Genetisk materiale«: Materiale af planteoprindelse, herunder reproduktivt og vegetativt formeringsmateriale, indeholdende funktionsdygtige arveenheder.

»Sort«: En gruppering af planter inden for en enkelt botanisk taksonomisk enhed af den lavest kendte rang, der kan defineres ved den reproducerbare ekspresion af gruppens særlige egenskaber og andre arvelige egenskaber.

»Ex situ-samling«: En samling plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der bevares uden for deres naturlige levesteder.

»Oprindelsescentrum«: Et geografisk område, hvor en domesticeret eller vild planteart for første gang har udviklet sine særlige egenskaber.

»En afgrødes diversitetscentrum«: Et geografisk område, der rummer en stor genetisk mangfoldighed af afgrøden under in situ-betingelser.

Artikel 3

Anvendelsesområde

Traktaten vedrører plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

DEL II

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 4

Almindelige forpligtelser

Hver kontraherende part skal sørge for, at dens love, forskrifter og procedurer opfylder de forpligtelser, der påhviler den i henhold til denne traktat.

Artikel 5

Bevaring af, undersøgelse af, indsamling, karakterisering og evaluering af samt indsamling af dokumentation om plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug

5.1. Hver kontraherende part skal, eventuelt i samarbejde med andre kontraherende parter, og så vidt den nationale lovgivning tillader det, fremme en integreret tilgang til undersøgelse af samt bevaring og bæredygtig udnyttelse af plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, og skal efter omstændighederne især:

- a) opgøre og registrere de plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug under hensyntagen til tilstanden og variationen i de eksisterende populationer, inklusive de plante genetiske ressourcer med potentiel nytteværdi, og om muligt evaluere de risici, ressourcerne er udsat for
- b) fremme indsamlingen af plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug samt af relevante oplysninger om plante genetiske ressourcer, der er truet eller har potentiel nytteværdi
- c) efter omstændighederne fremme eller støtte jordbrugernes og lokalsamfundenes indsats for at forvalte deres plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug og bevare disse på bedriften
- d) fremme in situ-bevaringen af beslægtede vilde arter og vilde arter beregnet til fødevarerindustrien, herunder i beskyttede områder, ved at støtte bl.a. indsatsen fra lokalsamfundenes og de oprindelige samfunds side
- e) samarbejde med henblik på at fremme dels indførelsen af et effektivt og bæredygtigt system for ex situ-bevaring under behørig hensyntagen til nødvendigheden af en passende dokumentation, karakterisering, regenerering og evaluering, dels udviklingen og overførslen af de hertil egnede teknologier for at forbedre den bæredygtige udnyttelse af plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug
- f) overvåge opretholdelsen af levedygtigheden, variationsgraden og den genetiske integritet af samlingerne af plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

5.2. De kontraherende parter træffer i påkommende tilfælde foranstaltninger til at begrænse eller om muligt fjerne trusler mod plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

Artikel 6

Bæredygtig udnyttelse af plante genetiske ressourcer

6.1. De kontraherende parter udarbejder og opretholder politikker og retlige foranstaltninger, der er egnede til at fremme en bæredygtig udnyttelse af plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

6.2. Den bæredygtige udnyttelse af plante genetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug kan omfatte bl.a. følgende foranstaltninger:

- a) udarbejdelse af rimelige landbrugspolitikker, der alt efter omstændighederne fremmer indførelsen og opretholdelsen af forskelligartede landbrugssystemer, som letter den bæredygtige udnyttelse af den biologiske mangfoldighed i jordbruget og af de øvrige naturressourcer
 - b) styrkelse af forskning, der kan fremme og bevare den biologiske mangfoldighed ved at maksimere den intra- og interspecifikke variation til fordel for jordbrugere, især dem, der skaber og anvender deres egne sorter og følger økologiske principper for at opretholde jordens frugtbarhed og bekæmpe sygdom, ukrudt og skadedyr
 - c) efter omstændighederne fremme planteavl, der med jordbrugernes deltagelse, især i udviklingslandene, kan styrke muligheden for at udvikle sorter, der er særligt tilpasset de forskellige sociale, økonomiske og økologiske vilkår, herunder i marginale områder
 - d) udvidelse af den genetiske base af afgrøder og forøgelse af mangfoldigheden af det genetiske materiale, der stilles til jordbrugernes rådighed
 - e) efter omstændighederne fremme af en udvidet anvendelse af lokale eller lokalt tilpassede afgrøder, sorter og underudnyttede arter
 - f) eventuel tilskyndelse til en større udnyttelse af mangfoldigheden af sorter og arter i forvaltningen, bevaringen og den bæredygtige udnyttelse af afgrøder på bedriften og skabelse af tætte bånd mellem planteforædling og landbrugsudvikling med henblik på at mindske afgrødernes sårbarhed og den genetiske erosion og at fremme en forøgelse på verdensplan af fødevarerproduktionen, der er forenelig med en bæredygtig udvikling,
- og
- g) overvågning og eventuel justering af avlsstrategierne og forskrifterne vedrørende markedsføring af sorter og distribution af frø.

*Artikel 7***Nationale forpligtelser og internationalt samarbejde**

7.1. Hver kontraherende part indarbejder alt efter omstændighederne de i artikel 5 og 6 omhandlede aktiviteter i sine politikker og programmer for landbrugs- og landdistriktsudvikling og samarbejder enten direkte eller gennem FAO og andre kompetente internationale organisationer med de øvrige kontraherende parter om at bevare og sikre en bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

7.2. Det internationale samarbejde har især til formål:

- a) at sætte udviklingslandene og landene med en overgangsøkonomi i stand til eller at forbedre deres muligheder for bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug
 - b) at styrke den internationale indsats for at fremme bevaring, evaluering, indsamling af dokumentation, genetisk forbedring, planteavl, fremavl samt i henhold til del IV deling af, adgang til og udveksling af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug samt relevant information og teknologi
 - c) at opretholde og styrke de institutionelle ordninger, der er omhandlet i del V,
- og
- d) at gennemføre den finansieringsstrategi, der er omhandlet i artikel 18.

*Artikel 8***Teknisk bistand**

De kontraherende parter er enige om at fremme den tekniske bistand til kontraherende parter, især dem, der er udviklingslande eller lande med overgangsøkonomier, enten bilateralt eller gennem de relevante internationale organisationer med henblik på at fremme gennemførelsen af denne traktat.

DEL III

JORDBRUGERNES RETTIGHEDER*Artikel 9***Jordbrugernes rettigheder**

9.1. De kontraherende parter anerkender det meget store bidrag, lokalsamfundene og de oprindelige samfund samt jordbrugerne i alle egne af verden, især i oprindelsescentrummer og afgrøders diversitetscentre, har ydet og fortsat vil yde til bevaring og udnyttelse af de plantegenetiske ressourcer, som udgør grundlaget for fødevarer- og landbrugsproduktionen overalt i verden.

9.2. De kontraherende parter er enige om, at ansvaret for håndhævelsen af jordbrugernes rettigheder hvad angår plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug påhviler de nationale regeringer. Hver kontraherende part bør ud fra sine behov og prioriteter alt efter omstændighederne, og så vidt den nationale lovgivning tillader det, træffe foranstaltninger til at beskytte og fremme jordbrugernes rettigheder, herunder:

- a) beskyttelse af den traditionelle viden, der har relevans i forbindelse med plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug
- b) ret til at få rimelig del i de fordele, som opstår ved udnyttelsen af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug
- c) ret til at deltage i beslutningerne på nationalt plan om spørgsmål vedrørende bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

9.3. Intet i denne artikel må fortolkes som en begrænsning af de rettigheder, jordbrugerne eventuelt har til alt efter omstændighederne at bevare, anvende, udveksle og sælge udsæd af egen avl eller formeringsmateriale, jf. dog den nationale lovgivning.

DEL IV

DET MULTILATERALE SYSTEM FOR ADGANG TIL PLANTEGENETISKE RESSOURCER OG DELING AF FORDELE*Artikel 10***Multilateralt system for adgang til plantegenetiske ressourcer og deling af fordele**

10.1. I deres forbindelser med andre lande anerkender de kontraherende parter landenes suveræne ret til deres egne plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, herunder de nationale regeringers ret til under hensyntagen til national lovgivning at bestemme over adgangen til disse ressourcer.

10.2. Under udøvelsen af deres suveræne rettigheder er de kontraherende parter enige om at indføre et omkostningseffektivt, effektivt og gennemsigtigt multilateralt system, dels for at fremme adgangen til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, dels for at sikre en rimelig og retfærdig deling af de fordele, som opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, med udgangspunkt i et krav om komplementaritet og gensidig styrkelse.

Artikel 11

Det multilaterale systems dækning

11.1. For at opnå de i artikel 1 fastsatte mål, nemlig bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, skal det multilaterale system omfatte de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der ud fra kriterierne »fødevareforsyningsikkerhed« og »indbyrdes afhængighed« er anført i bilag I.

11.2. Det multilaterale system som omhandlet i artikel 11.1 omfatter samtlige de i bilag I anførte plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, som forvaltes og kontrolleres af de kontraherende parter, og som er offentlig ejendom. For at opnå en så fuldstændig dækning som muligt opfordrer de kontraherende parter alle øvrige indehavere af de i bilag I anførte plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug til at inkludere disse plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug i det multilaterale system.

11.3. De kontraherende parter er endvidere enige om at træffe alle egnede foranstaltninger til at tilskynde de fysiske og juridiske personer, der hører under deres respektive myndighedsområder, og som er indehavere af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, som er anført i bilag I, til at integrere sådanne plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug i det multilaterale system.

11.4. Senest to år efter traktatens ikrafttrædelse skal det styrende organ evaluere de fremskridt, der er opnået med hensyn til integreringen af de i artikel 11.3 omhandlede plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug i det multilaterale system. Efter denne evaluering skal det styrende organ bestemme, om adgangen til de plantegenetiske ressourcer fortsat skal lettes for de fysiske og juridiske personer, der er nævnt i artikel 11.3, og som ikke har integreret de pågældende plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug i det multilaterale system, eller træffe sådanne andre foranstaltninger, der skønnes hensigtsmæssige.

11.5. Det multilaterale system omfatter ligeledes de i bilag I anførte plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der findes i ex situ-samlinger hos de internationale jordbrugsforskningscentre under Den Rådgivende Gruppe for International Jordbrugsforskning (CGIAR), jf. artikel 15.1, litra a), og hos andre internationale institutioner, jf. artikel 15.5.

Artikel 12

Lettere adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug inden for det multilaterale system

12.1. De kontraherende parter er enige om, at den lettere adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug inden for det multilaterale system, jf. artikel 11, skal foregå i henhold til bestemmelserne i denne traktat.

12.2. De kontraherende parter er enige om at træffe de retlige og andre egnede foranstaltninger, der er nødvendige for at give de øvrige kontraherende parter denne lettere adgang gennem det multilaterale system. Med henblik herpå gives denne adgang ligeledes de fysiske og juridiske personer, der hører under en hvilken som helst kontraherende parts myndighedsområde, jf. dog artikel 11.4.

12.3. Sådan adgang skal gives på følgende betingelser:

- a) Adgang skal alene gives, når formålet hermed er bevaring og anvendelse med henblik på forskning, avl og fødevarer- og landbrugsuddannelse, forudsat at formålet ikke omfatter kemisk eller farmaceutisk brug og/eller andre industrielle non-food/feed-anvendelser. Er der tale om afgrøder med flere anvendelsesmuligheder (fødevarer og nonfood), afhænger dels deres integrering i det multilaterale system, dels anvendelsen af ordningen med lettere adgang af afgrødernes betydning for fødevareforsyningsikkerheden.
- b) Adgang skal gives hurtigt, uden at det er nødvendigt at følge de enkelte accessioner, og enten vederlagsfrit eller, hvis der opkræves gebyr, således at gebyret ikke overstiger de få omkostninger, der er involveret.
- c) Alle disponible registrerede data (passport data) og, hvis gældende lovgivning ikke er til hinder herfor, enhver anden disponibel og ikke-fortrolig beskrivende oplysning i tilknytning hertil skal stilles til rådighed sammen med de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.
- d) Modtagerne kan ikke påberåbe sig nogen intellektuel ejendomsrettighed eller anden rettighed, der begrænser den lettere adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, eller til disses genetiske dele eller komponenter, i den form hvori de er modtaget fra det multilaterale system.
- e) Adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug under udvikling, herunder materiale, der er under udvikling hos jordbrugerne, gives i udviklingsperioden efter udviklernes skøn.
- f) Adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der er beskyttet af intellektuelle ejendomsrettigheder eller andre ejendomsrettigheder, gives i henhold til relevante internationale aftaler og nationale love.
- g) Plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, hvortil der er givet adgang i henhold til det multilaterale system, og som bevares, skal fortsat af modtagerne af disse plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug stilles til rådighed for det multilaterale system i henhold til bestemmelserne i denne traktat.

h) De kontraherende parter er enige om, at der vil blive givet adgang til in situ-bevarede plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug i henhold til national lovgivning, eller, såfremt en sådan lovgivning ikke findes, i henhold til de standarder, det styrende organ måtte fastsætte, jf. dog de øvrige bestemmelser i denne artikel.

12.4. Med henblik herpå skal den lettere adgang i henhold til artikel 12.2 og 12.3 ovenfor gives i henhold til en af det styrende organ vedtaget standardiseret materialeoverførselsaftale (MTA), som indeholder de bestemmelser, der er fastsat i artikel 12.3 litra a), d) og g), samt bestemmelserne om deling af fordele i artikel 13.2, litra d) ii) og de øvrige relevante bestemmelser i denne traktat samt den bestemmelse, hvorefter modtageren af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug skal kræve, at betingelserne i MTA skal gælde dels ved overførsel af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug til en anden person eller enhed, dels ved eventuelle efterfølgende overførsler af disse plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

12.5. De kontraherende parter skal sørge for, at deres retssystem, i overensstemmelse med gældende jurisdiktion, giver mulighed for at indgive klage i tilfælde af kontraktlige tvister i forbindelse med sådanne MTA'er, idet de anerkender, at forpligtelserne i henhold til MTA'erne alene påhviler parter i disse.

12.6. I nødsituationer forårsaget af katastrofer, er de kontraherende parter enige om at give lettere adgang til egnede plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug for i samarbejde med nødhjælpskoordinatorerne at bidrage til genoprettelse af landbrugssystemerne.

Artikel 13

Deling af fordelene inden for det multilaterale system

13.1. De kontraherende parter anerkender, at den lettere adgang til de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der indgår i det multilaterale system, i sig selv udgør en væsentlig fordel ved dette, og er enige om, at fordelene herved skal deles på en rimelig og retfærdig måde i henhold til bestemmelserne i denne artikel.

13.2. De kontraherende parter er enige om, at de fordele, der opstår ved udnyttelsen, også i kommercielt øjemed, af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug inden for det multilaterale system skal deles rimeligt og retfærdigt under anvendelse

af følgende ordninger: udveksling af information, adgang til og overførsel af teknologier, kapacitetsopbygning og deling af markedsføringsfordelene under hensyntagen til de prioriterede indsatsområder i den fremadskridende globale handlingsplan og under ledelse af det styrende organ:

a) Udveksling af information

De kontraherende parter er enige om at stille information vedrørende de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der indgår i det multilaterale system, til rådighed, herunder kataloger og opgørelser, oplysninger om teknologier og resultater af teknisk, videnskabelig og samfundsøkonomisk forskning, inklusive information om karakterisering, evaluering og anvendelse. Denne information stilles, i den udstrækning den ikke er fortrolig, til rådighed, medmindre dette er i strid med gældende ret, og for så vidt det pågældende land har kapacitet til dette. Informationen stilles til rådighed for samtlige kontraherende parter i denne traktat gennem det i artikel 17 fastlagte informationssystem.

b) Adgang til teknologier og overførsel af disse

i) De kontraherende parter forpligter sig til at give adgang og/eller lette adgangen til teknologier, der tager sigte på bevaring, karakterisering, evaluering og udnyttelse af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der indgår i det multilaterale system. I erkendelse af, at visse teknologier kun kan overføres gennem genetisk materiale, giver og/eller letter de kontraherende parter adgangen til disse teknologier og til det genetiske materiale, der indgår i det multilaterale system, samt til de forbedrede sorter og det genetiske materiale, der er udviklet under anvendelse af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der indgår i det multilaterale system, jf. artikel 12. Adgangen til disse teknologier og forbedrede sorter samt til det genetiske materiale gives og/eller lettes under iagttagelse af gældende ejendomsrettigheder og love vedrørende adgangen, for så vidt det pågældende land har kapacitet til dette.

ii) Adgangen til teknologierne og overførslen af disse til lande, især udviklingslande og lande med overgangsøkonomi, sikres ved en række foranstaltninger som f.eks. oprettelse og opretholdelse af og deltagelse i afgrødebaserede temagrupper for udnyttelsen af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, alle former for forsknings- og udviklingspartnerskaber og partnerskaber inden for rammerne af kommercielle joint venture-selskaber, der har tilknytning til det modtagne materiale, udvikling af menneskelige ressourcer og faktisk adgang til forskningsfaciliteter.

iii) Adgangen til og overførslen af de teknologier, som er omhandlet under i) og ii) ovenfor, herunder teknologier, der er beskyttet af intellektuelle ejendomsrettigheder, til de udviklingslande, der er kontraherende parter, især de mindst udviklede lande samt lande med overgangsøkonomier, gives og/eller lettes under rimelige vilkår, der er så gunstige som muligt, især i tilfælde af bevaringsteknologier samt teknologier bestemt for jordbrugerne i udviklingslande, især de mindst udviklede lande og lande med overgangsøkonomier, også, hvis der er enighed herom, under koncessionelle og præferentielle betingelser, bl.a. gennem forsknings- og udviklingspartnerskaber inden for det multilaterale system. Denne adgang og overførsel sikres under betingelser, der dels giver en passende og effektiv beskyttelse af de intellektuelle ejendomsrettigheder, dels anerkender og respekterer disse.

c) *Kapacitetsopbygning*

Under hensyntagen til behovene hos udviklingslande og lande med overgangsøkonomier, således som disse behov kommer til udtryk i landenes prioritering af kapacitetsopbygningen hvad angår plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug i deres eventuelle planer og programmer vedrørende plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der indgår i det multilaterale system, er de kontraherende parter enige om at give høj prioritet til i) udarbejdelse og/eller styrkelse af programmer for videnskabelig og teknisk grund- og videreuddannelse i bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, ii) udvikling og styrkelse af faciliteter til brug for bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, især i udviklingslande og lande med overgangsøkonomier, og iii) videnskabelig forskning, helst og om muligt i udviklingslande og lande med overgangsøkonomier, i samarbejde med institutionerne i disse lande, samt udvikling af forskningskapaciteten på områder, hvor der er behov for dette.

d) *Deling af monetære og andre fordele, som følger af markedsføring*

i) Inden for rammerne af det multilaterale system er de kontraherende parter enige om at træffe foranstaltninger til at opnå deling af de fordele, som følger af markedsføring, idet parterne vil involvere den private og den offentlige sektor i de i denne artikel omhandlede aktiviteter gennem partnerskaber og samarbejde, herunder med den private sektor i udviklingslande og lande med overgangsøkonomier, med henblik på forskning og udvikling af teknologier.

ii) De kontraherende parter er enige om, at den standardiserede materialeoverførselsaftale (MTA), der er omhandlet i artikel 12.4, skal indeholde en bestemmelse om, at en modtager, som markedsfører et produkt, der er en plantegenetisk ressource for fødevarer og jordbrug, og hvori indgår materiale, som nævnte modtager har fået adgang til gennem det multilaterale system, til den i artikel 19.3, litra f), omhandlede ordning skal betale en

rimelig andel af fortjenesten ved markedsføringen af dette produkt, medmindre produktet uden begrænsninger er tilgængeligt for andre med henblik på yderligere forskning og forædling, i hvilket tilfælde den modtager, der foretager markedsføringen, skal tilskyndes til at foretage betalingen.

Det styrende organ skal på sit første møde fastlægge størrelsen af og formen og retningslinjerne for betalingen i overensstemmelse med sædvanlig kommerciel praksis. Det styrende organ kan beslutte at fastsætte forskellige beløb for de forskellige kategorier af modtagere, som markedsfører sådanne produkter; det styrende organ kan endvidere beslutte, at det er nødvendigt at fritage mindre jordbrugere i udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier fra disse betalinger. Fra tid til anden kan det styrende organ gennemgå størrelsen af betalingerne med henblik på at opnå en rimelig og retfærdig deling af fordelene, ligesom organet i en femårsperiode fra denne traktats ikrafttrædelse kan vurdere, om bestemmelsen i MTA om obligatorisk betaling også gælder for de tilfælde, hvor de markedsførte produkter uden begrænsninger stilles til rådighed for andre modtagere med henblik på yderligere forskning og avl.

13.3. De kontraherende parter er enige om, at de fordele, der opstår ved udnyttelsen af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, og som deles i henhold til det multilaterale system, først og fremmest både direkte og indirekte skal tilflyde de jordbrugere i alle lande, især udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, som bevarer og sikrer en bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

13.4. Det styrende organ skal på sit første møde overveje en relevant politik og relevante kriterier i henhold til den aftalte finansieringsstrategi, der er fastlagt i artikel 18, med henblik på at yde specifik bistand til bevaring af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug i udviklingslande og lande med overgangsøkonomier, der yder et væsentligt bidrag til diversificeringen af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug inden for det multilaterale system, og/eller har særlige behov.

13.5. De kontraherende parter anerkender, at muligheden for fuldt ud at gennemføre den globale handlingsplan, i særdeleshed i udviklingslande og i lande med overgangsøkonomier, i høj grad afhænger af den faktiske gennemførelse af denne artikel og af den finansieringsstrategi, der er fastlagt i artikel 18.

13.6. De kontraherende parter skal overveje foranstaltninger til en strategi for frivillig udbyttedeling, efter hvilken de fødevarer og jordbrug, skal bidrage til det multilaterale system.

DEL V

STØTTEELEMENTER

Artikel 14

Den globale handlingsplan

I erkendelse af, at den rullende globale handlingsplan for bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug har betydning for denne traktat, bør de kontraherende parter fremme den faktiske gennemførelse af planen, bl.a. gennem nationale foranstaltninger og eventuelt gennem internationalt samarbejde, således at der skabes en sammenhængende ramme, især for kapacitetsopbygningen, teknologioverførslen og udvekslingen af oplysninger, jf. dog artikel 13.

Artikel 15

Ex situ-samlinger af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der forvaltes af de internationale jordbrugsforskningscentre under Den Rådgivende Gruppe for International Jordbrugsforskning og af andre internationale institutioner

15.1. De kontraherende parter anerkender betydningen for denne traktat af de ex situ-samlinger af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, som forvaltes af de internationale jordbrugsforskningscentre (IARC'er) under Den Rådgivende Gruppe for International Jordbrugsforskning (CGIAR). De kontraherende parter opfordrer stærkt IARC'erne til at indgå aftaler med det styrende organ om sådanne ex situ-samlinger på følgende vilkår:

- a) Plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der er anført i bilag I til denne traktat, og som forvaltes af IARC'erne, skal stilles til rådighed i henhold til bestemmelserne i del IV af denne traktat.
 - b) Andre plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug end dem, der er anført i bilag I til denne traktat, og som er samlet før traktatens ikrafttræden og forvaltes af IARC'erne, skal stilles til rådighed i henhold til bestemmelserne i den MTA, der for nærværende er gældende ifølge aftaler mellem IARC'erne og FAO. En sådan MTA skal ændres af det styrende organ senest på dettes andet ordinære møde efter høring af IARC'erne, i henhold til de relevante bestemmelser i denne traktat, særlig artikel 12 og 13, og på følgende vilkår:
 - i) IARC'erne skal regelmæssigt underrette det styrende organ om de indgåede MTA'er efter en tidsplan, der skal udarbejdes af det styrende organ.
 - ii) De kontraherende parter, på hvis område de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug er blevet samlet in situ, skal efter anmodning modtage prøver af disse plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug uden nogen MTA.
 - iii) De fordele, der er omhandlet i ovennævnte MTA, og som tilfalder den i artikel 19.3, litra f), omhandlede ordning, skal navnlig udnyttes til bevaring og bæredygtig udnyttelse af de pågældende plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, især i forbindelse med nationale og regionale programmer i udviklingslande og lande med overgangsøkonomier, særlig i diversitetscentre og i de mindst udviklede lande.
 - iv) IARC'erne skal, i henhold til deres evner, træffe passende foranstaltninger, for løbende at opfylde betingelserne i MTA'erne, og skal straks underrette det styrende organ, såfremt betingelserne ikke overholdes.
 - c) IARC'erne anerkender det styrende organs beføjelse til at give politisk vejledning om de ex situ-samlinger, de forvalter, og som er underlagt bestemmelserne i denne traktat.
 - d) De videnskabelige og tekniske faciliteter, hvor disse ex situ-samlinger bevares, ledes af IARC'erne, som forpligter sig til at forvalte ex situ-samlingerne i henhold til internationalt anerkendte standarder, især genbankstandarderne, således som disse er godkendt af FAO's Kommission for Plantegenetiske Ressourcer for Fødevarer og Jordbrug.
 - e) Efter anmodning fra et IARC skal sekretæren bestræbe sig på at give passende teknisk støtte.
 - f) Sekretæren har til enhver tid adgang til faciliteterne og ret til at inspicere samtlige aktiviteter i disse faciliteter, som direkte vedrører bevaringen og udvekslingen af det i denne artikel omhandlede materiale.
 - g) Hvis den hensigtsmæssige bevaring af de ex situ-samlinger, der forvaltes af IARC'erne, forhindres eller trues af en hvilken som helst begivenhed, herunder force majeure, skal sekretæren med værtslandets samtykke så vidt muligt yde hjælp til evakueringen eller flytningen af samlingerne.
- 15.2. De kontraherende parter er enige om at give CGIAR's IARC'er, der i henhold til denne traktat har indgået aftaler med det styrende organ, lettere adgang til de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug under det multilaterale system, der er anført i bilag I. Disse centre skal opføres på en liste, der beror hos sekretæren, og som efter anmodning skal stilles til rådighed for de kontraherende parter.

15.3. Andet materiale end det i bilag I anførte, som modtages og bevares af IARC'erne efter denne traktats ikrafttræden, skal være tilgængeligt på betingelser, der er forenelige med de betingelser, der er aftalt mellem på den ene side de IARC'er, der modtager materialet, og på den anden side oprindelseslandet for disse ressourcer eller det land, som har erhvervet ressourcerne i henhold til konventionen om den biologiske mangfoldighed eller anden gældende lovgivning.

15.4. De kontraherende parter tilskyndes til på betingelser, der aftales mellem parterne, at give de IARC'er, der har indgået aftaler med det styrende organ, adgang til de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, der ikke er anført i bilag I, og som har betydning for IARC'ernes programmer og aktiviteter.

15.5. Det styrende organ skal ligeledes med de formål, der er angivet i denne artikel, søge at indgå aftaler med andre relevante internationale institutioner.

Artikel 16

Internationale netværk for plantegenetiske ressourcer

16.1. Det nuværende samarbejde inden for internationale netværk for plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug skal fremmes eller udvikles på baggrund af eksisterende aftaler og i henhold til bestemmelserne i denne traktat, således at der opnås en så fuldstændig dækning som muligt af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug.

16.2. De kontraherende parter vil alt efter omstændighederne tilskynde samtlige relevante institutioner, herunder statslige, private og ikke-statslige forsknings-, avls- eller andre institutioner, til at deltage i de internationale netværk.

Artikel 17

Det globale informationssystem vedrørende plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug

17.1. De kontraherende parter skal med henblik på at udvikle og styrke et globalt informationssystem, der på grundlag af de eksisterende informationssystemer kan lette udvekslingen af oplysninger, samarbejde om videnskabelige, tekniske og miljømæssige spørgsmål vedrørende plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug i forventning om, at en sådan udveksling af oplysninger vil bidrage til delingen af fordelene ved at gøre oplysninger om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug tilgængelige for samtlige kontraherende parter. Ved udviklingen af det globale informationssystem vil et samarbejde med den clearing house-ordning, der er fastsat i konventionen om den biologiske mangfoldighed, blive tilstræbt.

17.2. På grundlag af anmeldelser fra de kontraherende parter skal der i tilfælde af en fare, der truer den effektive opretholdelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, indføres et system med hurtig varsling for at beskytte materialet.

17.3. De kontraherende parter skal samarbejde med Kommissionen vedrørende Plantegenetiske Ressourcer for Fødevarer og Jordbrug under FAO, når kommissionen med regelmæssige mellemrum reviderer situationen for de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug i verden med henblik på at lette ajourføringen af den fremadskridende globale handlingsplan, der er omhandlet i artikel 14.

DEL VI

FINANSIELLE BESTEMMELSER

Artikel 18

Finansielle ressourcer

18.1. De kontraherende parter forpligter sig til at iværksætte en finansieringsstrategi med henblik på gennemførelsen af traktaten i henhold til bestemmelserne i denne artikel.

18.2. Finansieringsstrategien har til formål at forbedre tilgængeligheden, gennemsigtigheden, omkostningseffektiviteten og effektiviteten af tildelingen af de finansielle ressourcer, der afsættes til iværksættelse af aktiviteterne i henhold til denne traktat.

18.3. For at tilvejebringe midler til prioriterede aktiviteter, planer og programmer, navnlig i udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, og under hensyntagen til den globale handlingsplan skal det styrende organ med regelmæssige mellemrum opstille et finansieringsmål.

18.4. I henhold til denne finansieringsstrategi:

- a) træffer de kontraherende parter i de styrende organer for de relevante internationale ordninger, fonde og organer nødvendige og egnede foranstaltninger, der kan sikre, at den faktiske tildeling af forudsigelige og aftalte ressourcer til iværksættelsen af planerne og programmerne i henhold til denne traktat får den ønskede prioritering og opmærksomhed
- b) afhænger den udstrækning, hvori de kontraherende parter, som er udviklingslande, og de kontraherende parter med overgangsøkonomier faktisk opfylder deres forpligtelser i henhold til denne traktat, af, at især de kontraherende parter, der er udviklede lande, faktisk bevilger de ressourcer, der er omhandlet i denne artikel. De kontraherende parter, der er udviklingslande, og de kontraherende parter med overgangsøkonomier skal i deres egne planer og programmer give den fornødne prioritet til styrkelsen af deres kapacitetsopbygning hvad angår plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug

- c) bevilger de kontraherende parter, der er udviklede lande, og modtager de kontraherende parter, der er udviklingslande, samt de kontraherende parter med overgangsøkonomier til lige finansielle ressourcer til gennemførelsen af denne traktat gennem bilaterale, regionale og multilaterale kanaler. Disse kanaler omfatter den i artikel 19.3, litra f), omhandlede ordning
- d) forpligter hver kontraherende part sig til at iværksætte nationale aktiviteter med henblik på bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug og til at tildele disse aktiviteter finansielle ressourcer i overensstemmelse med nationale evner og finansielle ressourcer. De tildelte finansielle ressourcer må ikke anvendes til formål, der er uforenelige med denne traktat, især ikke på områder, der har forbindelse med den internationale handel med varer
- e) er de kontraherende parter enige om, at de økonomiske fordele, der udspringer af artikel 13.2, litra d), indgår i finansieringsstrategien
- f) kan de kontraherende parter, den private sektor, jf. dog bestemmelserne i artikel 13, ikke-statslige organisationer og andre kilder også yde frivillige bidrag. De kontraherende parter er enige om, at det styrende organ skal overveje de nærmere regler for en strategi, der tager sigte på at fremme sådanne bidrag.

18.5. De kontraherende parter er enige om, at der skal gives høj prioritet til gennemførelsen af aftalte planer og programmer for jordbrugere i udviklingslande, især i de mindst udviklede af disse, samt i lande med overgangsøkonomier, som bevarer plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug og udnytter disse på en bæredygtig måde.

DEL VII

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

Artikel 19

Det styrende organ

19.1. Med henblik på denne traktat oprettes et styrende organ sammensat af samtlige kontraherende parter.

19.2. Alle det styrende organs afgørelser træffes ved konsensus, medmindre der ved konsensus vedtages en anden beslutningsprocedure for visse foranstaltninger, idet konsensus dog altid vil være påkrævet i forbindelse med de i artikel 23 og 24 omhandlede spørgsmål.

19.3. Det styrende organ har til opgave at fremme en fuldstændig gennemførelse af denne traktat under hensyntagen til dennes mål, herunder især:

- a) give oplysninger og udstikke almindelige retningslinjer for overvågning og vedtagelse af de henstillinger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne traktat og især for det multilaterale systems funktion
- b) vedtage planer og programmer for gennemførelsen af denne traktat
- c) på sit første møde vedtage og derefter med regelmæssige mellemrum gennemgå finansieringsstrategien for gennemførelsen af denne traktat, jf. artikel 18
- d) vedtage budgettet for denne traktat
- e) overveje og, såfremt de nødvendige midler er til rådighed, oprette de subsidiære organer, der skønnes nødvendige, og fastlægge disses respektive beføjelser og sammensætning
- f) om fornødent indføre en egnet ordning som f.eks. i form af en forvaltningskonto, som kan modtage og anvende de finansielle ressourcer, der indgår med henblik på gennemførelsen af denne traktat
- g) etablere og opretholde et samarbejde med andre kompetente internationale organisationer og traktatfæstede organer, bl.a. konferencen for parterne i konventionen om den biologiske mangfoldighed, om spørgsmål omfattet af denne traktat, herunder deres deltagelse i finansieringsstrategien
- h) eventuelt gennemgå og vedtage ændringer til denne traktat i henhold til artikel 23
- i) eventuelt gennemgå og vedtage ændringer til bilagene til denne traktat i henhold til artikel 24
- j) overveje retningslinjerne for en strategi, der skal fremme frivillige bidrag, især under henvisning til artikel 13 og 18
- k) varetage enhver anden funktion, der måtte være nødvendig for at opnå denne traktats mål
- l) tage de relevante beslutninger, der træffes af konferencen for parterne i konventionen om den biologiske mangfoldighed og andre kompetente internationale organisationer og traktatfæstede organer, til efterretning

- m) eventuelt underrette konferencen for parterne i konventionen om den biologiske mangfoldighed og andre kompetente internationale organisationer og traktatfæstede organer om spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne traktat
- n) godkende betingelserne i aftalerne med IARC'erne og andre internationale institutioner, der er omhandlet i artikel 15, samt revidere og ændre den i artikel 15 omhandlede MTA.

19.4. Hver kontraherende part har én stemme og kan på det styrende organs møder være repræsenteret af én delegeret, som kan være ledsaget af en suppleant, samt af eksperter og rådgivere, jf. dog artikel 19.6. Suppleanter, eksperter og rådgivere kan deltage i det styrende organs forhandlinger, men har ingen stemmeret, undtagen i de tilfælde, hvor de behørigt har fået bemyndigelse til at træde i stedet for en delegeret.

19.5. De Forenede Nationer, dets særorganisationer, Det Internationale Atomenergiagentur såvel som ethvert land, der ikke er part i denne traktat, kan som observatører være repræsenteret på det styrende organs møder. Ethvert andet organ eller agentur, der være sig statsligt eller ikke-statsligt, som har kompetence på områder vedrørende bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, og som har underrettet sekretariatet om, at det ønsker at lade sig repræsentere som observatør ved et af det styrende organs møder, kan som sådan få adgang hertil, medmindre mindst en tredjedel af de tilstedeværende kontraherende parter gør indsigelse herimod. Observatørers adgang til og deltagelse i møder finder sted efter den af det styrende organ vedtagne forretningsorden.

19.6. FAO's medlemsorganisationer, der er kontraherende parter, samt de lande, der er medlemmer af de pågældende medlemsorganisationer, og som er kontraherende parter, udøver de rettigheder og opfylder de forpligtelser, der er knyttet til deres medlemskab, i henhold til FAO's statut og almindelige regler, som finder anvendelse med de fornødne ændringer.

19.7. Det styrende organ kan om fornødent vedtage og ændre sin forretningsorden og finansforordning, som ikke må være uforenelige med denne traktat.

19.8. For at det styrende organs møder kan være beslutningsdygtige, kræves tilstedeværelse af delegerede, som repræsenterer et flertal af de kontraherende parter.

19.9. Det styrende organ afholder ordinære møder mindst én gang hvert andet år. Disse møder bør så vidt muligt finde sted umiddelbart før eller efter de ordinære møder i FAO's Kommission vedrørende Plantegenetiske Ressourcer for Fødevarer og Jordbrug.

19.10. Det styrende organ afholder ekstraordinære møder, når det skønner det nødvendigt, eller efter skriftlig anmodning fra en kontraherende part, forudsat at denne anmodning støttes af mindst en tredjedel af de kontraherende parter.

19.11. Det styrende organ vælger formand og næstformænd (som tilsammen udgør »formandskabet») i henhold til sin forretningsorden.

Artikel 20

Sekretariat

20.1. Sekretæren for det styrende organ udnævnes af FAO's generaldirektør med det styrende organs godkendelse. Sekretæren bistås af det personale, der måtte være nødvendigt.

20.2. Sekretærens funktioner er følgende:

- a) at tilrettelægge møderne i det styrende organ og de subsidiære organer, der måtte blive oprettet, og yde disse administrativ støtte
- b) at bistå det styrende organ med at varetage sine funktioner samt udføre de specifikke opgaver, som det styrende organ måtte beslutte at tildele sekretæren
- c) at aflægge rapport om sit arbejde for det styrende organ.

20.3. Sekretæren meddeler samtlige kontraherende parter og generaldirektøren:

- a) det styrende organs afgørelser inden for en frist på tres dage fra afgørelsens vedtagelse
- b) oplysninger modtaget fra de kontraherende parter i henhold til bestemmelserne i denne traktat.

20.4. Sekretæren fremlægger dokumentation til brug for møderne i det styrende organ på De Forenede Nationers seks sprog.

20.5. Sekretæren samarbejder med andre organisationer og traktatfæstede organer, bl.a. sekretariatet for konventionen om den biologiske mangfoldighed, om at virkeliggøre denne traktats mål.

Artikel 21

Efterlevelse

Det styrende organ skal på sit første møde gennemgå og vedtage effektive samarbejdsprocedurer samt funktionsdygtige ordninger, der kan fremme anvendelsen af denne traktat og lette behandlingen af spørgsmål vedrørende manglende efterlevelse af traktaten. Disse procedurer og ordninger omfatter alt efter omstændighederne overvågning samt tilbud om rådgivning eller støtte, især juridisk rådgivning eller støtte, bl.a. til udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier.

*Artikel 22***Bilæggelse af tvister**

22.1. I tilfælde af tvist mellem kontraherende parter vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne traktat søger de berørte parter at bilægge tvisten ved forhandling.

22.2. Kan parterne ikke nå til enighed ved forhandling, kan de i fællesskab anmode en udenforstående part om at stå bi ved venkabelig mellemkomst eller som mægler.

22.3. En kontraherende part kan, når den ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder denne traktat eller når som helst derefter, skriftligt erklære over for depositaren, at den i tilfælde af tvister, som ikke bilægges i overensstemmelse med artikel 22.1 eller 22.2, accepterer et af eller begge følgende midler til bilæggelse som bindende:

a) voldgift i overensstemmelse med proceduren i bilag II, del 1, til denne traktat

b) indbringelse af tvisten for Den Internationale Domstol.

22.4. Hvis parterne i tvisten ikke, i overensstemmelse med artikel 22.3, har accepteret den samme eller en hvilken som helst anden procedure, indgives tvisten til forligsbehandling i overensstemmelse med bilag II, del 2, til denne traktat, medmindre parterne bliver enige om andet.

*Artikel 23***Ændring af traktaten**

23.1. Enhver kontraherende part kan foreslå ændringer af traktaten.

23.2. Ændringer af traktaten vedtages på et møde for det styrende organ. Teksten til enhver foreslået ændring forelægges de kontraherende parter af sekretæren mindst seks måneder inden det møde, hvor ændringen foreslås vedtaget.

23.3. Der kan kun vedtages en ændring af traktaten, hvis der opnås konsensus blandt de kontraherende parter, der er til stede på det styrende organs møde.

23.4. Ændringer, der vedtages af det styrende organ, træder i kraft for de kontraherende parter, der har ratificeret, accepteret eller godkendt dem, på den halvfemsindstyvende dag efter, at mindst to tredjedele af de kontraherende parter har deponeret ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumentet. Derefter træder ændringerne i kraft for enhver anden part på den halvfemsindstyvende dag efter, at den pågældende part har deponeret sit instrument til ratifikation, accept eller godkendelse af ændringerne.

23.5. Med henblik på denne artikel anses et instrument deponeret af en af FAO's medlemsorganisationer ikke som et instrument, der føjer sig til de instrumenter, der er deponeret af de pågældende medlemsorganisationers medlemsstater.

*Artikel 24***Bilag**

24.1. Bilagene til denne traktat er en integreret del af traktaten, og en henvisning til denne traktat er ligeledes en henvisning til bilagene hertil.

24.2. Bestemmelserne i artikel 23 om ændringer af traktaten gælder ligeledes for ændringer til bilagene.

*Artikel 25***Undertegnelse**

Denne traktat er fra den 3. november 2001 til den 4. november 2002 åben for undertegnelse hos FAO for alle FAO's medlemmer og alle lande, som, selv om de ikke er medlemmer af FAO, er medlemmer af De Forenede Nationer, af en af dets særorganisationer eller af Det Internationale Atomenergiagentur.

*Artikel 26***Ratifikation, accept eller godkendelse**

Traktaten forelægges til ratifikation, accept eller godkendelse for de i artikel 25 nævnte medlemmer af FAO og lande, der ikke er medlemmer af FAO. Ratifikations-, accept- og godkendelsesinstrumenter deponeres hos depositaren.

*Artikel 27***Tiltrædelse**

Denne traktat er åben for tiltrædelse af alle medlemmer af FAO og alle lande, som selv om de ikke er medlemmer af FAO, er medlemmer af De Forenede Nationer, af en af dets særorganisationer eller af Det Internationale Atomenergiagentur, fra den dato, hvor traktaten lukkes for undertegnelse. Tiltrædelsesinstrumenterne deponeres hos depositaren.

*Artikel 28***Ikrafttræden**

28.1. Traktaten træder i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter datoen for deponering af det fyrretyvende ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, forudsat at mindst tyve ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter er deponeret af medlemmer af FAO, jf. dog artikel 29.2.

28.2. For alle medlemmer af FAO og alle lande, som, selv om de ikke er medlemmer af FAO, er medlemmer af De Forenede Nationer, af en af dets særorganisationer eller af Det Internationale Atomenergiagentur, som ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder traktaten efter deponeringen i henhold til artikel 28.1 af det fyrretyvende ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, træder traktaten i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter den dato, hvor den pågældende part har deponeret sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

*Artikel 29***FAO's medlemsorganisationer**

29.1. Når en organisation, der er medlem af FAO, deponerer et ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument vedrørende denne traktat, skal medlemsorganisationen i henhold til artikel II.7 i FAO's statut anmelde enhver kompetencefordelingsmæssig ændring af den kompetenceerklæring, den har fremlagt i henhold til artikel II.5 i FAO's statut, som måtte være nødvendig som følge af organisationens tiltrædelse af traktaten. Enhver kontraherende part i traktaten kan til enhver tid anmode en organisation, der er medlem af FAO, og som er kontraherende part i denne traktat, om at oplyse, om det er medlemsorganisationen eller dennes medlemsstater, der har ansvaret for implementeringen af et givet punkt i traktaten. Medlemsorganisationen skal give denne oplysning inden for en rimelig frist.

29.2. Ratifikations-, accept-, godkendelses- og tiltrædelses- eller opsigelsesinstrumenter, der deponeres af en af FAO's medlemsorganisationer, anses ikke for at føje sig til de instrumenter, der er deponeret af de pågældende medlemsorganisationers medlemsstater.

*Artikel 30***Forbehold**

Der kan ikke tages forbehold over for denne traktat.

*Artikel 31***Lande, der ikke er parter**

De kontraherende parter skal tilskynde ethvert land, der er medlem af FAO, eller ethvert andet land, der ikke er kontraherende part i traktaten, til at tiltræde denne.

*Artikel 32***Opsigelse**

32.1. Efter udløbet af en frist på to år fra datoen for traktatens ikrafttræden for en kontraherende part kan den pågældende part når som helst opsigse traktaten ved skriftlig meddelelse til depositaren. Depositaren underretter straks alle kontraherende parter herom.

32.2. Opsigelsen får virkning et år efter datoen for modtagelsen af opsigelsen.

*Artikel 33***Bortfald**

33.1. Traktaten bortfalder uden videre, hvis og når antallet af kontraherende parter som følge af opsigelser falder til under fyre, medmindre de resterende kontraherende parter med enstemmighed træffer anden beslutning.

33.2. Depositaren skal, når antallet af kontraherende parter er faldet til fyre, underrette de resterende kontraherende parter herom.

33.3. Ved traktatens bortfald reguleres aktivernes anvendelse af bestemmelserne i den finansforordning, der er vedtaget af det styrende organ.

*Artikel 34***Depositær**

Generaldirektøren for FAO varetager depositarfunktionerne for denne traktat.

*Artikel 35***Autentiske tekster**

Den arabiske, den engelske, den franske, den kinesiske, den russiske og den spanske udgave af traktaten er lige autentiske.

Bilag I

LISTE OVER AFGRØDER OMFATTET AF DET MULTILATERALE SYSTEM

Fødevarerafgrøder

Afgrøde	Slægt	Bemærkninger
Brødfrugt	<i>Artocarpus</i>	Kun brødfrugt
Asparges	<i>Asparagus</i>	
Havre	<i>Avena</i>	
Bederøe	<i>Beta</i>	
Brassica og nærtstående slægter	<i>Brassica</i> et al.	Omfatter følgende slægter: <i>Brassica</i> , <i>Armoracia</i> , <i>Barbarea</i> , <i>Camelina</i> , <i>Crambe</i> , <i>Diplotaxis</i> , <i>Eruca</i> , <i>Isatis</i> , <i>Lepidium</i> , <i>Raphanobrassica</i> , <i>Raphanus</i> , <i>Rorippa</i> og <i>Sinapis</i> . Der er tale om olieafgrøder og grøntsager som f.eks. kål, raps, sennep, karse, salatsennep, radise og roe. Arten <i>Lepidium meyenii</i> (»maca«) er ikke omfattet
Ærtebønne	<i>Cajanus</i>	
Kikært	<i>Cicer</i>	
Citrus	<i>Citrus</i>	Inkl. som grundstamme <i>Poncirus</i> og <i>Fortunella</i>
Kokosnød	<i>Cocos</i>	
Afgrøder i Arum-familien	<i>Colocasia</i> , <i>Xanthosoma</i>	Afgrøderne i Arum-familien inkluderer taro og beslægtede afgrøder (»cocoyam«, »dasheen«) og tannia
Gulerod	<i>Daucus</i>	
Yams	<i>Dioscorea</i>	
Fingerhirse	<i>Eleusine</i>	
Jordbær	<i>Fragaria</i>	
Solsikke	<i>Helianthus</i>	
Byg	<i>Hordeum</i>	
Sød kartoffel	<i>Ipomoea</i>	
Fladbælg	<i>Lathyrus</i>	
Linse	<i>Lens</i>	
Æble	<i>Malus</i>	
Maniok	<i>Manihot</i>	Kun <i>Manihot esculenta</i>
Banan/melbanan	<i>Musa</i>	Bortset fra <i>Musa textilis</i>
Ris	<i>Oryza</i>	
Perlehirse	<i>Pennisetum</i>	
Bønne	<i>Phaseolus</i>	Bortset fra <i>Phaseolus polyanthus</i>
Ært	<i>Pisum</i>	
Rug	<i>Secale</i>	
Kartoffel	<i>Solanum</i>	Inkl. <i>Tuberosa</i> -gruppen, bortset fra <i>Solanum phureja</i>
Aubergine	<i>Solanum</i>	Inkl. <i>Melongena</i> -gruppen
Sorghum	<i>Sorghum</i>	
Triticale	<i>Triticosecale</i>	
Hvede	<i>Triticum</i> et al.	Inkl. <i>Agropyron</i> , <i>Elymus</i> og <i>Secale</i>
Hestebønne/vikke	<i>Vicia</i>	
Vignabønne et al.	<i>Vigna</i>	
Majs	<i>Zea</i>	Ekskl. <i>Zea perennis</i> , <i>Zea diploperennis</i> og <i>Zea luxurians</i> .

Foder

Slægt	Art
Foderbælgplanter	
<i>Astragalus</i>	<i>chinensis, cicer, arenarius</i>
<i>Canavalia</i>	<i>ensiformis</i>
<i>Coronilla</i>	<i>varia</i>
<i>Hedysarum</i>	<i>coronarum</i>
<i>Lathyrus</i>	<i>cicera, ciliolatus, hirsutus, ochrus, odoratus, sativus</i>
<i>Lespedeza</i>	<i>cuneata, striata, stipulacea</i>
<i>Lotus</i>	<i>corniculatus, subbiflorus, uliginosus</i>
<i>Lupinus</i>	<i>albus, angustifolius, luteus</i>
<i>Medicago</i>	<i>arborea, falcata, sativa, scutellata, rigidula, truncatula</i>
<i>Melilotus</i>	<i>albus, officinalis</i>
<i>Onobrychis</i>	<i>viciifolia</i>
<i>Ornithopus</i>	<i>sativus</i>
<i>Prosopis</i>	<i>affinis, alba, chilensis, nigra, pallida</i>
<i>Pueraria</i>	<i>phaseoloides</i>
<i>Trifolium</i>	<i>alexandrinum, alpestre, ambiguum, angustifolium, arvense, agrocicerum, hybridum, incarnatum, pratense, repens, resupinatum, rueppellianum, semipilosum, subterraneum, vesiculosum</i>
Fodergræsser	
<i>Andropogon</i>	<i>gayanus</i>
<i>Agropyron</i>	<i>cristatum, desertorum</i>
<i>Agrostis</i>	<i>stolonifera, tenuis</i>
<i>Alopecurus</i>	<i>pratensis</i>
<i>Arrhenatherum</i>	<i>elatius</i>
<i>Dactylis</i>	<i>glomerata</i>
<i>Festuca</i>	<i>arundinacea, gigantea, heterophylla, ovina, pratensis, rubra</i>
<i>Lolium</i>	<i>hybridum, multiflorum, perenne, rigidum, temulentum</i>
<i>Phalaris</i>	<i>aquatica, arundinacea</i>
<i>Phleum</i>	<i>pratense</i>
<i>Poa</i>	<i>alpina, annua, pratensis</i>
<i>Tripsacum</i>	<i>laxum</i>
Andet foder	
<i>Atriplex</i>	<i>halimus, nummularia</i>
<i>Salsola</i>	<i>vermiculata</i>

Bilag II

DEL 1

Artikel 5

VOLDGIFT

Voldgiftsretten fastsætter selv sin forretningsorden, medmindre parterne i tvisten bliver enige om andet.

Artikel 1

Artikel 6

Den part, der ønsker en sag afgjort ved voldgift, skal meddele sekretæren, at parterne indbringer en tvist til voldgiftsbehandling i medfør af artikel 22. Meddelelsen skal præcisere voldgiftens genstand og navnlig indbefatte de artikler i traktaten, hvis fortolkning eller anvendelse stridsspørgsmålet drejer sig om. Hvis parterne ikke bliver enige om tvistens genstand, inden formanden for voldgiftsretten er udpeget, definerer voldgiftsretten stridens genstand. Sekretæren sender de modtagne oplysninger til alle de kontraherende parter i traktaten.

Voldgiftsretten kan efter anmodning fra en af parterne anbefale presserende foreløbige beskyttelsesforanstaltninger.

Artikel 7

Artikel 2

Parterne i tvisten skal lette voldgiftsrettens arbejde og skal i særdeleshed ved anvendelse af alle til rådighed stående midler:

1. Ved tvister mellem to parter består voldgiftsretten af tre medlemmer. Hver af tvistens parter udpeger en voldgiftsmand, og de to således udpegede voldgiftsmænd udpeger efter fælles overenskomst en tredje voldgiftsmand, som er formand for voldgiftsretten. Sidstnævnte må ikke være statsborger hos en af parterne i tvisten og ej heller have fast bopæl på en af parternes territorium eller være ansat af nogen af disse, ej heller have beskæftiget sig med sagen på anden vis.

a) stille alle relevante dokumenter, oplysninger og faciliteter til rådighed for den, og

b) i det nødvendige omfang gøre det muligt for den at indkalde vidner eller eksperter og høre disse.

2. I tvister mellem flere end to parter udpeger de parter, der har samme interesse, en voldgiftsmand efter fælles overenskomst.

Artikel 8

Parterne og voldgiftsmændene er forpligtet til at sikre, at alle oplysninger, de modtager i fortrolighed under voldgiftsbehandlingen, behandles fortroligt.

3. Er ikke alle pladser i voldgiftsretten besat, udpeges det eller de manglende medlemmer som foreskrevet for førstegangsudpegningen.

Artikel 9

Artikel 3

Medmindre voldgiftsretten beslutter andet på grund af særlige omstændigheder i sagen, skal voldgiftsrettens udgifter afholdes ligeligt af parterne i tvisten. Voldgiftsretten skal føre regnskab over alle sine udgifter og fremlægge en endelig opgørelse derover for parterne.

1. Hvis formanden for voldgiftsretten ikke er udpeget senest to måneder efter udpegelsen af den anden voldgiftsmand, skal FAO's generaldirektør efter anmodning fra en af parterne udpege formanden inden for en frist på yderligere to måneder.

Artikel 10

2. Hvis en af parterne i tvisten ikke har udpeget en voldgiftsmand senest to måneder efter modtagelsen af anmodningen, kan den anden part forelægge sagen for FAO's generaldirektør, som skal foretage udpegningen inden for en frist på yderligere to måneder.

Enhver kontraherende part, som har en juridisk interesse i tvistens genstand, og som kan berøres af en kendelse i sagen, kan intervenere i sagsbehandlingen med voldgiftsrettens samtykke.

Artikel 4

Artikel 11

Voldgiftsretten afsiger kendelse i overensstemmelse med denne traktat og international ret.

Voldgiftsretten kan behandle og afsige kendelse om modkrav, der har direkte forbindelse med tvistens genstand.

Artikel 12

Voldgiftsrettens afgørelser, både om procedurespørgsmål og om sagens realitet, træffes ved flertalsafgørelse blandt dens medlemmer.

Artikel 13

Hvis en af parterne i tvisten ikke møder for voldgiftsretten eller ikke forsvare sin sag, kan den anden part anmode voldgiftsretten om at fortsætte sagsbehandlingen og afsige kendelse. At en part undlader at møde op eller undlader at forsvare sin sag, forhindrer ikke videre sagsbehandling. Før voldgiftsretten afsiger sin endelige kendelse, skal den forsikre sig om, at påstanden er velbegrun- det ud fra såvel de faktiske omstændigheder som de retlige forhold.

Artikel 14

Voldgiftsretten afsiger sin endelige kendelse senest fem måneder efter datoen for dens endelige nedsættelse, medmindre den skøn- ner det nødvendigt at forlænge denne tidsfrist med en periode, der ikke bør overstige yderligere fem måneder.

Artikel 15

Voldgiftsrettens endelige kendelse skal være begrænset til tvistens genstand og skal ledsages af en begrundelse. Den skal indeholde navnene på de medlemmer, der har deltaget, og datoen for den endelige kendelse. Ethvert medlem af voldgiftsretten kan vedføje den endelige kendelse en særskilt eller afvigende udtalelse.

Artikel 16

Kendelsen er bindende for tvistens parter. Den kan ikke appelle- res, medmindre tvistens parter forud er blevet enige om en appelprocedure.

Artikel 17

Ethvert stridsspørgsmål, som måtte opstå mellem tvistens parter vedrørende fortolkningen eller fuldbyrdelsen af den endelige ken- delse, kan af en af parterne indbringes til afgørelse for den vold- giftsret, der afgav kendelsen.

DEL 2

FORLIGSBEHANDLING*Artikel 1*

Der oprettes en forligskommission på anmodning af en af tvistens parter. Medmindre parterne bliver enige om andet, sammensæt- tes kommissionen af fem medlemmer, hvoraf to udpeges af hver af de pågældende parter, og formanden vælges af medlemmerne i fællesskab.

Artikel 2

Ved tvister mellem mere end to parter skal de parter, der har samme interesse, udpege deres medlemmer af kommissionen ved fælles overenskomst. Hvis to eller flere parter har forskellige inte- resser, eller hvis der er uenighed om, hvorvidt de har samme inte- resse, skal de udpege deres medlemmer hver for sig.

Artikel 3

Hvis parterne ikke har udpeget det nødvendige antal medlemmer senest to måneder efter datoen for anmodningen om at nedsætte en forligskommission, skal FAO's generaldirektør udpege de manglende medlemmer inden for en frist på yderligere to måne- der, hvis den part, der fremsatte anmodningen, anmoder herom.

Artikel 4

Hvis der ikke er udpeget en formand for forligskommissionen senest to måneder efter udpegelsen af den sidste af kommissio- nens medlemmer, skal FAO's generaldirektør udpege en formand inden for en frist på yderligere to måneder, hvis en part anmoder derom.

Artikel 5

Forligskommissionen træffer sine afgørelser ved flertalsafgørelse blandt sine medlemmer. Medmindre parterne i tvisten bliver enige om andet, fastsætter den selv sin forretningsorden. Den fremsæt- ter et forslag til løsning af tvisten, som parterne skal undersøge i god tro.

Artikel 6

Uenighed om, hvorvidt forligskommissionen har kompetence, afgøres af kommissionen.

BILAG B

**Godkendelsesinstrument for den internationale traktat om plantegenetiske
ressourcer på fødevare- og landbrugsområdet**

Rådet for den Europæiske Union henviser til den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer på fødevare- og landbrugsområdet, som blev vedtaget af FAO-Konferencen på den 31. samling i november 2001, og meddeler generaldirektøren for De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation, at Det Europæiske Fællesskab hermed godkender ovennævnte traktat i overensstemmelse med traktatens artikel 26 og forpligter sig til at overholde bestemmelserne heri.

Dato [...]

BILAG C

Det Europæiske Fællesskabs erklæringer

Følgende erklæringer skal vedlægges godkendelsesinstrumentet, som deponeres hos FAO's generaldirektør:

1. »Det Europæiske Fællesskab fortolker artikel 12, stk. 3, litra d) i den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer som en anerkendelse af, at plantegenetiske ressourcer på fødevare- og landbrugsområdet eller genetiske dele eller bestanddele heraf, som er resultatet er en nyskabelse, kan være omfattet af intellektuelle ejendomsrettigheder, under forudsætning af at de gældende kriterier overholdes.«
 2. »I overensstemmelse med bestemmelserne i artikel II, stk. 7, i FAO's vedtægter erklærer Det Europæiske Fællesskab, at den kompetenceerklæring, som blev indsendt til FAO den 4. oktober 1994 i henhold til artikel II, stk. 5, i FAO's vedtægter, også er gældende for godkendelsen af den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer på fødevare- og landbrugsområdet.«
 3. »I overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 22, stk. 3, erklærer Det Europæiske Fællesskab, at det, i tilfælde af at en tvist ikke bilægges i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1, eller artikel 22, stk. 2, accepterer bestemmelserne om tvistbilæggelse i artikel 22, stk. 3, litra a), som obligatoriske.«
-

RÅDETS AFGØRELSE**af 29. april 2004****om indgåelse af samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan**

(2004/870/EF)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

Artikel 1

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 133 og 181 sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første punktum, og artikel 300, stk. 3, første afsnit,

Samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan godkendes herved på Fællesskabets vegne.

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

Teksten til aftalen er knyttet til denne afgørelse.

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

Artikel 2

ud fra følgende betragtninger:

Formanden for Rådet foranstalter den i aftalens artikel 23 nævnte notifikation.

(1) Kommissionen har på Fællesskabets vegne forhandlet en samarbejdsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan.

Artikel 3

(2) Aftalen er undertegnet på Fællesskabets vegne med forbehold af dens indgåelse.

I Det Blandede Udvalg, der er omhandlet i aftalens artikel 16, repræsenteres Fællesskabet af Kommissionen bistået af repræsentanter for medlemsstaterne.

(3) Efter traktatens artikel 177 skal Fællesskabets politik med hensyn til udviklingssamarbejde fremme en bæredygtig økonomisk og social udvikling i udviklingslandene, deres harmoniske og gradvise integration i verdensøkonomien og formindskelse af fattigdommen i disse lande.

Artikel 4

Denne afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

(4) Fællesskabet bør med henblik på virkeliggørelsen af sine målsætninger for forbindelserne med tredjelande godkende samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan —

Udfærdiget i Luxembourg, den 29. april 2004.

På Rådets vegne
M. McDOWELL
Formand

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

⁽¹⁾ EFT C 17 af 22.1.1999, s. 6.

SAMARBEJDSAFTALE**mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan om partnerskab og udvikling**

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

på den ene side, og

DEN ISLAMISKE REPUBLIK PAKISTANS REGERING

på den anden side,

SOM TAGER HENSYN TIL de venskabelige forbindelser og det velfungerende samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab, i det følgende benævnt »Fællesskabet«, og Den Islamiske Republik Pakistan, i det følgende benævnt »Pakistan«,

SOM ERKENDER vigtigheden af yderligere at styrke forbindelserne og udbygge samarbejdet mellem Fællesskabet og Pakistan,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER den betydning, Fællesskabet og Pakistan tillægger principperne i De Forenede Nationers pagt og verdenserklæringen om menneskerettigheder,

SOM ERINDRER OM Wien-erklæringen fra 1993 og handlingsprogrammet fra verdenskonferencen om menneskerettighederne, København-erklæringen fra 1995 om social udvikling og handlingsprogrammet, Beijing-erklæringen fra 1995 og handlingsplatformen for 4. verdenskvindekonference, Rio-erklæringen fra 1992 om miljø og udvikling og den internationale strategi for det fjerde udviklingstår,

SOM HENVISER TIL grundlaget for et snævert samarbejde mellem Fællesskabet og Pakistan, som blev skabt ved aftalen mellem Pakistan og Fællesskabet undertegnet den 16. november 1976,

SOM med tilfredshed NOTERER SIG de resultater, der er opnået i forbindelse med disse aftaler,

SOM BYGGER PÅ deres fælles vilje til at befæste, uddybe og diversificere forbindelserne mellem parterne på områder af fælles interesse på grundlag af lighed, ikke-diskrimination, gensidige fordele og gensidighed,

SOM ANERKENDER den store betydning af en social udvikling, som skal gå hånd i hånd med den økonomiske udvikling,

SOM ERKENDER nødvendigheden af, at der ydes støtte til Pakistans indsats på udviklingsområdet, navnlig en forbedring af levevilkårene for de fattige og ugunstigt stillede befolkningslag,

SOM TAGER HENSYN TIL den betydning, Fællesskabet og Pakistan tillægger bestræbelserne for at sikre en afbalanceret befolkningsvækst, udryddelse af fattigdommen, miljøbeskyttelse og en bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne, og som anerkender sammenhængen mellem miljø og udvikling,

SOM ØNSKER at skabe gunstige betingelser for en omfattende udvikling og diversificering af samhandelen mellem Fællesskabet og Pakistan og at forstærke samarbejdet inden for samhandel, økonomi, investeringer, videnskab og teknologi samt kultur,

SOM TAGER HENSYN TIL deres forpligtelse til at sikre, at samhandelen finder sted i overensstemmelse med overenskomsten om oprettelse af WTO,

SOM ANERKENDER udviklingslandenes særlige behov under WTO,

SOM HENVISER TIL behovet for at skabe gunstige betingelser for direkte investeringer,

SOM NOTERER SIG deres fælles interesse i at fremme og styrke det regionale samarbejde og Nord-Syd-dialogen,

SOM ER AF DEN OPFATTELSE, at forbindelserne mellem dem har udviklet sig ud over rammerne for den aftale, der blev indgået i 1986,

HAR BESLUTTET som kontraherende parter, i det følgende benævnt »parterne«, at indgå denne aftale og har med henblik herpå som befuldmægtigede udpeget:

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB:

Guy VERHOFSTADT
Premierminister for Kongeriget Belgien,

Romano PRODI
Formand for Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

PAKISTANS REGERING:

General Pervez MUSHARRAF
Leder af Den Islamiske Republik Pakistan

SOM, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

Artikel 1

Grundlag

Respekten for menneskerettighederne og de demokratiske principper som fastsat i verdenserklæringen om menneskerettigheder ligger til grund for Fællesskabets og Den Islamiske Republik Pakistans nationale og internationale politikker og udgør et væsentligt element i denne aftale.

Artikel 2

Mål

Aftalens vigtigste mål er gennem dialog og partnerskab at styrke og udvikle de forskellige aspekter ved samarbejdet mellem parterne på de områder, der falder ind under deres respektive kompetenceområder, med følgende sigte:

- 1) at sikre betingelserne for og fremme en forøgelse og udvikling af den indbyrdes samhandel mellem parterne i overensstemmelse med overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO)
- 2) at støtte Pakistans bestræbelser for at sikre en massiv og bæredygtig udvikling, herunder en udviklingspolitik for økonomien og samfundet som helhed, der tager hensyn til de fattige og ugunstigt stillede befolkningslag, navnlig kvinderne i disse befolkningslag, samt en bæredygtig forvaltning af naturressourcerne

- 3) at fremme investeringerne og de økonomiske, tekniske og kulturelle forbindelser i parternes gensidige interesse

- 4) at opbygge en økonomisk kapacitet i Pakistan, som sikrer et mere effektivt samvirke med Fællesskabet.

Artikel 3

Handel og handelssamarbejde

1. Inden for rammerne af deres respektive kompetenceområder forpligter parterne sig til at sikre, at samhandelen finder sted i overensstemmelse med overenskomsten om oprettelse af WTO.

2. Parterne er enige om, at hver part underretter den anden part, når der indledes antidumpingprocedurer mod varer fra den anden part.

I fuld overensstemmelse med WTO's aftaler om antidumping- og antisubsidieforanstaltninger udviser parterne gensidig imødekommelse over for og giver passende mulighed for konsultationer vedrørende indsigelser mod antidumpingprocedurer og antisubsidieprocedurer.

3. Desuden forpligter parterne sig til inden for rammerne af deres gældende lovgivning at øge og diversificere deres indbyrdes samhandel. Formålet med samarbejdet på dette område er at udbygge og diversificere handelen i begge retninger ved at søge at finde måder at forbedre markedsadgangen på.

4. Parterne bestræber sig på:
- a) at afskaffe handelshindringer og træffe foranstaltninger, der forbedrer gennemsløgheden, navnlig ved rettidigt at afskaffe ikke-handelsmæssige hindringer i overensstemmelse med det arbejde, der udføres på dette område af WTO
 - b) inden for rammerne af deres respektive kompetenceområder at forbedre toldsamarbejdet mellem de respektive myndigheder, særlig inden for erhvervsuddannelse, forenkling og harmonisering af toldprocedurer og forebyggelse og undersøgelse samt fastsættelse af sanktioner for overtrædelser af toldlovgivningen, herunder toldsvig, i overensstemmelse med det arbejde, der udføres af Verdenstoldorganisationen (WCO)
 - c) at fortsætte behandlingen af spørgsmål vedrørende transit og genudførelse
 - d) at udveksle oplysninger til gensidig fordel om afsætningsmuligheder, statistisk samarbejde og konkurrencespørgsmål
 - e) at bestræbe sig på at sikre passende beskyttelse af personlige data.
5. a) Pakistan træffer alle fornødne foranstaltninger for at forbedre betingelserne for en egnet og effektiv beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle, industrielle og handelsmæssige ejendomsrettigheder i overensstemmelse med internationale normer.
- b) Ved udgangen af det femte år efter denne aftales ikrafttræden tiltræder Pakistan, uden at de indgåede forpligtelser under TRIPs-aftalen derved tilsidesættes, følgende multilaterale konventioner om intellektuelle, industrielle og handelsmæssige ejendomsrettigheder, hvori medlemsstaterne er parter, eller som de facto anvendes af medlemsstaterne, i henhold til de relevante bestemmelser, der er indeholdt i disse konventioner:
- i) Paris-konventionen om beskyttelse af industrielle ejendomsrettigheder, senest revideret i Stockholm (Stockholm-akten 1967)
 - ii) Madrid-arrangementet om international registrering af varemærker, senest revideret i Stockholm (Stockholm-akten 1967)
 - iii) Protokollen vedrørende Madrid-arrangementet om international registrering af varemærker (Madrid 1989)
 - iv) Traktaten om samarbejde på patentområdet (PTC Union) som ændret i 1984.

- c) Der kan blive tale om at yde faglig bistand for at gøre det muligt for Pakistan at føre de ovennævnte tilsagn og forpligtelser ud i livet.

6. Inden for rammerne af deres respektive kompetenceområder er parterne enige om, at de vil bestræbe sig på at forbedre informationsudvekslingen og adgangen til deres respektive markeder for offentlige indkøb på grundlag af gensidighed.

Artikel 4

Udviklingsamarbejde

1. Parterne erkender, at Fællesskabet kan yde et bidrag til Pakistans udviklingsindsats med henblik på at opnå en bæredygtig økonomisk udvikling og fremskridt for befolkningen.

I forbindelse med projekterne og programmerne inden for udviklingsamarbejdet vil hovedvægten blive lagt på sundhed, uddannelse, udvikling af menneskelige ressourcer, navnlig for kvinder, befolkningens levevilkår, miljø og udvikling af landdistrikterne, og indsatsen vil navnlig blive rettet mod de fattigere og ugunstigt stillede befolkningslag.

På baggrund af det ovenstående og i overensstemmelse med Fællesskabets politikker og forskrifter og grænserne for de økonomiske midler, der står til rådighed for samarbejdsindsatsen, er parterne enige om, at samarbejdet til stadighed vil blive udbygget i en kontekst kendetegnet af en klar samarbejdsstrategi og en dialog, der tager sigte på i enighed at fastlægge en prioritering og tilstræbe effektivitet og bæredygtighed.

2. Parterne erkender behovet for øget agtpågivenhed over for og samarbejde om narkotikakontrol og AIDS under hensyn til det arbejde, som en række internationale organisationer har udført i denne sammenhæng. Parterne bekræfter, at de har til hensigt at samarbejde om forebyggelse, overvågning og formindskelse af narkotikamisbrug og AIDS, navnlig ved forøgelse af sundhedstjenesternes kapacitet og støtte til centrale aktiviteter på sundhedsuddannelsesområdet.

Artikel 5

Samarbejde på miljøområdet

1. Parterne erkender behovet for, at miljøbeskyttelse indgår som en integrerende del af det økonomiske og udviklingsmæssige samarbejde. Endvidere understreger de den betydning, de tillægger miljøanliggender, samt deres vilje til at etablere et samarbejde om beskyttelse og forbedring af miljøet med særlig vægt på vand-, jord- og luftforurening, erosion, afskovning og bæredygtig forvaltning af naturressourcerne under hensyn til arbejdet i internationale fora.

Opmærksomheden vil særlig blive rettet mod:

- a) bæredygtig forvaltning af skovenes økosystemer
- b) beskyttelse og bevarelse af naturskove
- c) forebyggelse af industriforurening
- d) beskyttelse af bymiljøet.

2. Samarbejdet på dette område koncentrerer om:

- a) styrkelse og forbedring af institutioner, der arbejder med miljøbeskyttelse
- b) udarbejdelse af lovgivning og forbedring af standarder
- c) forskning, uddannelse og oplysning
- d) gennemførelse af undersøgelser og pilotprogrammer samt tilvejebringelse af faglig bistand.

Artikel 6

Økonomisk samarbejde

1. Parterne forpligter sig til i overensstemmelse med deres respektive politikker og målsætninger og i den udstrækning, de har ressourcer til rådighed dertil, at fremhjælpe det økonomiske samarbejde til gensidig gavn. De vil i fællesskab til gensidig fordel og inden for rammerne af deres respektive kompetenceområder fastlægge en samarbejdsstrategi, som bestemmer områderne for og prioriteringen af de økonomiske samarbejdsprogrammer og -aktiviteter.

2. Parterne er enige om at samarbejde på følgende generelle områder:

- a) opbygning af et kreativt og konkurrencebetonet erhvervsliv i Pakistan ved at fremme brugen af knowhow og teknologi fra Fællesskabet, bl.a. inden for design, emballage, normer, såsom forbrugs- og miljønormer, samt nye materialer og produkter
- b) fremme af kontakter mellem økonomiske aktører og andre foranstaltninger, der har til formål at fremme udveksling af erhvervsmæssig viden, markedsudvikling og investeringer
- c) fremme udveksling af oplysninger om politikker over for erhvervslivet og små og mellemstore virksomheder, navnlig med henblik på at forbedre erhvervsklimaet og anspore til tættere kontakter mellem små og mellemstore virksomheder indbyrdes for at fremme samhandelen og forøge de erhvervsmæssige samarbejdsmuligheder

- d) udbygning af lederuddannelsen i Pakistan med henblik på at uddanne aktører, der kan samarbejde effektivt med det europæiske erhvervsliv
- e) fremme af dialogen mellem Pakistan og Fællesskabet på områderne energipolitik og teknologioverførsel
- f) udvikling og forbedring af kommunikation, information, teknologi, landbrug, fiskeri, minedrift og turisme.

3. Parterne er enige om at tage følgende midler i anvendelse for at føre deres mål ud i livet:

- a) udveksling af oplysninger og idéer
- b) udarbejdelse af undersøgelser
- c) faglig bistand
- d) uddannelsesprogrammer
- e) oprettelse af forbindelser mellem forsknings- og uddannelsescentre, specialiserede organer og erhvervssammenslutninger
- f) fremme af investeringer og joint ventures
- g) institutionel udvikling af offentlige og private organer og forvaltninger
- h) gensidig adgang til parternes eksisterende databaser og oprettelse af nye
- i) workshops og seminarer
- j) udveksling af eksperter.

4. Inden for rammerne af deres respektive kompetenceområder forpligter parterne sig til at anspore til øgede investeringer til gensidigt udbytte ved at skabe et gunstigere klima for private investeringer ved hjælp af forbedrede betingelser for overførsel af kapital og om nødvendigt støtte til indgåelse af konventioner mellem Fællesskabets medlemsstater og Pakistan om fremme og beskyttelse af investeringer.

Artikel 7

Industri og tjenesteydelser

1. Parterne fremmer:

- a) fastlæggelsen af industrisektorer, hvorom samarbejdet koncentrerer, og de midler, som kan bidrage til at fremme det industrielle samarbejde

b) vækst og diversificering af Pakistans produktionsgrundlag i såvel industri- som servicesektorerne, herunder modernisering og reform af den offentlige sektor, idet parternes samarbejdsforanstaltninger i særlig grad rettes mod små og mellemstore virksomheder, og idet der træffes foranstaltninger til at lette parternes adgang til kapitalkilder, markeder og teknologi, især med henblik på at fremme samhandelen mellem parterne samt på markeder i tredjelande.

2. Parterne fremmer inden for rammerne af deres respektive kompetenceområder adgangen til disponible oplysninger og finansieringsfaciliteter med henblik på at fremme projekter og foranstaltninger, som kan øge samarbejdet mellem firmaer, såsom joint ventures, underleverancer, teknologioverførsel, licenser, anvendt forskning og franchiser.

Artikel 8

Landbrug, kvæghold og fiskeri

Parterne er enige om at samarbejde og udvikle landbrugs-, kvægholds- og fiskerisektoren. I den sammenhæng forpligter de sig til at undersøge mulighederne for joint ventures i forbindelse med oprettelse af enheder til forarbejdning af fødevarer, øgede samhandelsmuligheder og samarbejde om landbrugsforskning.

Artikel 9

Turisme

Parterne er enige om at samarbejde om turisme på grundlag af særlige foranstaltninger, herunder udveksling af oplysninger, udførelse af undersøgelser, uddannelsesprogrammer og fremme af investeringer og joint ventures i de erhvervsgrøner, der leverer til turistsektoren.

Artikel 10

Energi

Parterne erkender den betydning, energisektoren har for den økonomiske og sociale udvikling, og forpligter sig til at forstærke samarbejdet især med hensyn til energifremstilling og -besparelse samt effektiv udnyttelse af energi. Et forbedret samarbejde omfatter energiplanlægning, alternative energikilder og hensyntagen til energiforbrugets miljøvirkninger.

Artikel 11

Regionalt samarbejde

1. Parterne er enige om, at samarbejdet mellem dem kan omfatte foranstaltninger, der træffes i henhold til samarbejdsaftaler med andre lande i samme region, forudsat at disse foranstaltninger er forenelige med denne aftale.

2. Uden at udelukke noget område er parterne enige om at prioritere følgende foranstaltninger særlig højt:

- a) faglig bistand (tjenesteydelser leveret af udefra kommende eksperter, uddannelse af teknisk personale i visse praktiske aspekter ved integrationen)
- b) fremme af samhandelen mellem landene i regionen
- c) støtte til regionale institutioner og fælles projekter og initiativer, der iværksættes af regionale organisationer som Den Sydasiatiske Sammenslutning for Regionalt Samarbejde (SAARC) og Organisationen for Økonomisk Samarbejde (ECO)
- d) støtte til undersøgelser af regionale/subregionale spørgsmål, herunder bl.a. transport, kommunikation, miljøspørgsmål og menneskers og dyrs sundhed.

Artikel 12

Samarbejde om videnskab og teknologi

Parterne vil i overensstemmelse med deres respektive politikker og kompetenceområder fremme videnskabeligt og teknologisk samarbejde på områder af fælles interesse, dvs. via uddannelse og fælles forskningsprogrammer, forbindelser mellem forskningsinstitutioner, udveksling af oplysninger og seminarer. Parterne vil bestræbe sig på at fremme overførsel af knowhow og udveksling af oplysninger om forskningsprojekter, navnlig med hensyn til miljø, informationsteknologi, telekommunikation, rumteknologi, bioteknologi og marinbiologi.

Artikel 13

Prækursorer til fremstilling af narkotika samt hvidvaskning af penge

1. Parterne er i overensstemmelse med deres respektive kompetenceområder og de relevante retlige bestemmelser enige om at samarbejde om at forhindre udbredelse af prækursorer til fremstilling af narkotika. Desuden er de enige om, at det er nødvendigt at træffe alle foranstaltninger, der kan forhindre hvidvaskning af penge.

2. Parterne vil overveje, hvilke muligheder der foreligger for at træffe foranstaltninger til bekæmpelse af ulovlig dyrkning og produktion af samt handel med narkotika og psykotrope stoffer og til forebyggelse og nedbringelse af narkotikamisbrug. Samarbejdet på dette område skal omfatte:

- a) bistand til uddannelse og rehabilitering af narkomaner
- b) foranstaltninger til sikring af en alternativ økonomisk udvikling

- c) udveksling af relevante oplysninger, som sikrer, at personoplysninger beskyttes i passende omfang.

Artikel 14

Udvikling af menneskelige ressourcer

Parterne er enige om, at udvikling af menneskelige ressourcer udgør en integrerende del af både den økonomiske udvikling og udviklingen i samfundet som helhed.

Parterne erkender, at uddannelse, udvikling af færdigheder og forbedring af levevilkårene for de fattigere og ugunstigt stillede befolkningslag med hovedvægten lagt på kvinder og børn i disse befolkningslag vil bidrage til at skabe et gunstigt økonomisk klima og et gunstigt klima i samfundet som helhed.

Parterne minder om betydningen af, at de internationalt anerkendte vigtigste arbejdsnormer, som er fastsat i Den Internationale Arbejdsorganisations relevante instrumenter, efterleves, idet denne organisation er det kompetente organ, når det drejer sig om at fastsætte og behandle disse normer, som er en vigtig faktor bag fremskridtet i økonomien og samfundet som helhed. Desuden erkender de, at økonomisk vækst og udvikling skabt af øget samhandel og yderligere liberalisering af samhandelen bidrager til at fremme disse normer.

De forpligter sig til at støtte arbejdet med at fremme disse normer og drøftelserne mellem WTO's og ILO's sekretariater.

Fællesskabet vil yde bistand til programmer, herunder programmer iværksat på ILO's initiativ, som tager sigte på at støtte Pakistans indsats på dette område.

Artikel 15

Information, kultur og kommunikation

Inden for rammerne af deres respektive kompetenceområder samarbejder parterne på området information, kultur og kommunikation om at skabe bedre gensidig forståelse og udbygge de kulturelle forbindelser mellem dem, bl.a. ved hjælp af undersøgelser og faglig bistand til bevarelse af kulturarven.

Parterne erkender også betydningen af samarbejde på områderne telekommunikation, informationsfundet og multimedieapplikationer, som bidrager til at forstærke den økonomiske udvikling og samhandelen.

Parterne finder, at samarbejde på dette område inden for rammerne af deres respektive kompetenceområder kan fremme:

- a) reguleringen af og politikken for telekommunikationssektoren

- b) udviklingen af nye informationsteknologier og telekommunikationsmidler, herunder mobile kommunikationsmidler

- c) informationsfundet, herunder fremme af det verdensomspændende satellitnavigationssystem (GNSS)

- d) multimedieteknologier til telekommunikation

- e) telematiske net og applikationer (transport, sundhed, uddannelse, miljø)

- f) investeringer og joint ventures.

Artikel 16

Institutionelle aspekter

1. Parterne er enige om at nedsætte et blandet udvalg, hvis opgaver vil være:

- a) at sikre, at denne aftale fungerer og gennemføres korrekt

- b) at fastsætte prioriteringer i forhold til denne aftales mål

- c) at rette henstillinger til fremme af denne aftales mål.

Der vil blive fastsat bestemmelser om formandskabet på møderne og nedsættelsen af underudvalg.

2. Det Blandede Udvalg består af repræsentanter for begge parter på et passende højt niveau. Det Blandede Udvalg holder normalt møde hvert år, skiftevis i Bruxelles og Islamabad, på en dato, som parterne fastsætter efter fælles overenskomst. Ekstraordinære møder holdes efter aftale mellem parterne.

3. Det Blandede Udvalg kan nedsætte særlige underudvalg, som skal bistå det i dets opgaver og koordinere udarbejdelsen og gennemførelsen af projekter og programmer inden for rammerne af aftalen.

4. Det Blandede Udvalgs dagsorden fastsættes af parterne efter fælles overenskomst.

5. Parterne er enige om, at Det Blandede Udvalg ligeledes skal have til opgave at sikre, at alle sektoraftaler, som Fællesskabet og Pakistan har indgået eller vil indgå, fungerer korrekt.

*Artikel 17***Udviklingsklausul**

Parterne kan aftale at udvide denne aftale med henblik på at styrke samarbejdet og at udvide samarbejdsområderne ved hjælp af aftaler om særlige sektorer eller aktiviteter.

Hvad angår gennemførelsen af denne aftale, kan hver af parterne stille forslag om at udvide samarbejdsområderne under hensyn til erfaringerne med aftalens anvendelse.

*Artikel 18***Andre aftaler**

Med forbehold af de relevante bestemmelser i traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber berører denne aftale eller foranstaltninger, der træffes i henhold til aftalen, på ingen måde Den Europæiske Unions medlemsstaters beføjelser til at iværksætte bilaterale aktiviteter med Pakistan inden for rammerne af det økonomiske samarbejde og udviklingssamarbejdet eller til om fornødent at indgå nye økonomiske samarbejdsaftaler og aftaler om udviklingssamarbejde med Pakistan.

Denne aftale har ingen indvirkning på anvendelsen eller håndhævelsen af forpligtelser indgået af de respektive parter over for tredjelande.

*Artikel 19***Ikke-gennemførelse af aftalen**

1. Hvis den ene af parterne finder, at den anden part har undladt at opfylde nogen af sine forpligtelser i henhold til aftalen, kan den træffe egnede foranstaltninger.

2. Inden den gør dette, skal den, medmindre der er tale om en sag af særligt hastende karakter, forelægge den anden part alle relevante oplysninger, der er nødvendige til en tilbundsående undersøgelse af situationen med henblik på at finde en løsning, som kan godtages af parterne.

3. Ved valget af foranstaltninger skal sådanne, som forstyrrer aftalens funktionsmåde mindst muligt, tillægges højest prioritet. Disse foranstaltninger skal omgående meddeles den anden part og gøres til genstand for konsultationer, hvis den anden part anmoder derom.

*Artikel 20***Faciliteter**

For at lette samarbejdet inden for rammerne af aftalen indrømmer de pakistanske myndigheder EF-tjenestemænd og eksperter, der deltager i gennemførelsen af samarbejdet, de garantier og faciliteter, som er nødvendige for udøvelsen af deres funktioner. Detaljerede bestemmelser herom fastlægges i en separat brevveksling.

*Artikel 21***Anvendelsesområde**

Denne aftale gælder på den ene side for de områder, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse, og på de betingelser, der er fastsat i nævnte traktat, og på den anden side for Pakistans område.

*Artikel 22***Bilag**

Bilag I og II til denne aftale udgør en integrerende del af aftalen.

*Artikel 23***Ikrafttræden og fornyelse**

1. Denne aftale træder i kraft på den første dag i måneden efter den dato, hvor parterne har givet hinanden notifikation om afslutningen af de procedurer, der er nødvendige i så henseende.

2. Denne aftale indgås for en periode på fem år. Den fornyes automatisk hvert år, medmindre en af parterne opsiges den mindst seks måneder inden udløbsdatoen.

*Artikel 24***Sprog**

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk, tysk og urdu, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

EN FE DE LO CUAL, los abajo firmantes, debidamente autorizados, suscriben el presente Acuerdo.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede behørigt befuldmægtigede underskrevet denne aftale.

ZU URKUND DESSEN haben die Unterzeichneten, hierzu gehörig befugten Bevollmächtigten dieses Abkommen unterschrieben.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ οι υπογράφουτες πληρεξούσιοι δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα συμφωνία.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised, have signed the present Agreement.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment mandatés, ont apposé leur signature au bas du présent accord.

IN FEDE DI CHE i sottoscritti, muniti di regolari poteri, hanno firmato il presente accordo.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, naar behoren gemachtigd, hun handtekening onder deze overeenkomst hebben geplaatst.

EM FÉ DO QUE os abaixo assinados, com os devidos poderes para o efeito, apuseram as suas assinaturas no presente Acordo.

TÄMÄN VAKUUDEKSI jäljempänä mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

اس کی تصدیق کے لئے درج ذیل بااختیار اور مجاز
نمائندوں نے دستخط کئے ہیں

Hecho en Islamabad, el veinticuatro de noviembre del dos mil uno.

Udfærdiget i Islamabad den fireogtyvende november to tusind og et.

Geschehen zu Islamabad am vierundzwanzigsten November zweitausendundeins.

Εγινε στο Ισλαμαμπάντ, στις εικοσι τέσσερις Νοεμβρίου δύο χιλιάδες ένα.

Done at Islamabad on the twenty-fourth day of November in the year two thousand and one.

Fait à Islamabad, le vingt-quatre novembre deux mille un.

Fatto a Islamabad, addì ventiquattro novembre duemilauno.

Gedaan te Islamabad, de vierentwintigste november tweeduizendeneen.

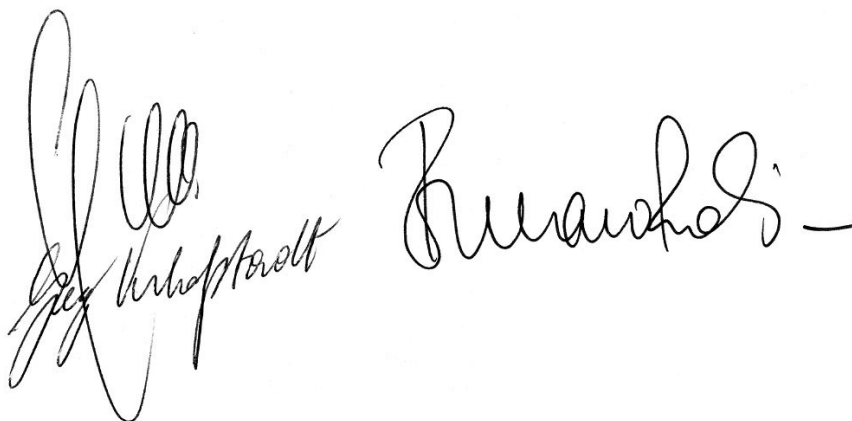
Feito em Islamabade, em vinte e quatro de Novembro de dois mil e um.

Tehty Islamabadissa kahdentenkymmenentenänäljänäljäntenä päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattayksi.

Som skedde i Islamabad den tjugofjärde november tjugohundraett.

یہ حتمی ایکٹ اسلام آباد میں ۲۳ نومبر ۲۰۰۱ء کو طے پایا۔

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

برائے اسلامی جمہوریہ پاکستان

BILAG I

FORTOLKENDE ERKLÆRINGER AD ARTIKEL 19 – IKKE-GENNEMFØRELSE AF AFTALEN

- a) Med henblik på fortolkningen og den konkrete gennemførelse af denne aftale er parterne enige om, at de sager af særligt hastende karakter, der er omhandlet i aftalens artikel 19, er sager, hvor der er tale om et væsentligt aftalebrud fra en af de to parter side. Et væsentligt aftalebrud udgøres af:
- en fornægtelse af aftalen, som ikke er hjemlet i folkerettens almindelige regler
 - en krænkelse af de væsentlige elementer i aftalen, som er omhandlet i artikel 1.
- b) Parterne er enige om, at »egnede foranstaltninger« i henhold til artikel 19 er foranstaltninger, der træffes i overensstemmelse med folkeretten. Hvis en part i en sag af særligt hastende karakter i henhold til artikel 19 træffer en foranstaltning, kan den anden part påberåbe sig proceduren med tvistbilæggelse.
-

BILAG II

FÆLLES ERKLÆRING OM INTELLEKTUELLE, INDUSTRIELLE OG HANDELSMÆSSIGE EJENDOMSRETTIGHEDER

Parterne er i forbindelse med denne aftale enige om, at »intellektuelle, industrielle og handelsmæssige ejendomsrettigheder« navnlig omfatter beskyttelse af ophavsret og dermed beslægtede rettigheder, patenter, industrielle mønstre, varemærker og mærker for tjenesteydelser, programmel, topografier for integrerede kredsløb, geografiske angivelser, beskyttelse mod illoyal konkurrence og beskyttelse af fortrolige oplysninger om knowhow.

SLUTAKT

De befuldmægtigede for:

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

på den ene side, og

DEN ISLAMISKE REPUBLIK PAKISTANS REGERING

på den anden side,

forsamlede i Islamabad den 24. november 2001 i anledning af undertegnelsen af samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan om partnerskab og samarbejde,

har på tidspunktet for undertegnelsen af denne samarbejdsaftale

— vedtaget følgende tekster:

Samarbejdsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan om partnerskab og samarbejde

Bilag I Fortolkende erklæringer ad artikel 19: ikke-gennemførelse af aftalen

Bilag II Fælles erklæring om intellektuelle, industrielle og handelsmæssige ejendomsrettigheder

— vedtaget følgende erklæring, der er knyttet til denne slutakt:

Erklæring fra Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan.

De befuldmægtigede for Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan har taget følgende erklæringer til efterretning:

Erklæring fra Den Islamiske Republik Pakistan om erklæringen om tilbagesendelsesaftaler.

Ensidig erklæring fra Fællesskabet i forbindelse med undertegnelsen af samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Pakistan.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne aftale.

Hecho en Islamabad, el veinticuatro de noviembre del dos mil uno.

Udfærdiget i Islamabad den fireogtyvende november to tusind og et.

Geschehen zu Islamabad am vierundzwanzigsten November zweitausendundeins.

Εγινε στο Ισλαμαμπάντ, στις εικοσι τέσσερις Νοεμβρίου δύο χιλιάδες ένα.

Done at Islamabad on the twenty-fourth day of November in the year two thousand and one.

Fait à Islamabad, le vingt-quatre novembre deux mille un.

Fatto a Islamabad, addì ventiquattro novembre duemilauno.

Gedaan te Islamabad, de vierentwintigste november tweeduizendeneen.

Feito em Islambade, em vinte e quatro de Novembro de dois mil e um.

Tehty Islamabadissa kahdentenakymmenentenäneljäneljäntenä päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattayksi.

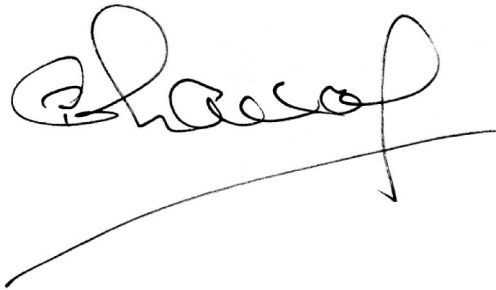
Som skedde i Islamabad den tjugofjärde november tjugohundraett.

یہ حتمی ایکٹ اسلام آباد میں ۲۳ نومبر ۲۰۰۱ء کو طے پایا۔

Por la Comunidad Europea
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Voor de Europese Gemeenschap
 Pela Comunidade Europeia
 Euroopan yhteisön puolesta
 På Europeiska gemenskapens vägnar

برائے اسلامی جمہوریہ پاکستان

ERKLÆRING FRA DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG DEN ISLAMISKE REPUBLIK
PAKISTAN

Det Europæiske Fællesskab minder om den betydning, dets medlemsstater tillægger et effektivt samarbejde med tredjelande med henblik på at fremme tilbagesendelsen af disses statsborgere, som ulovligt opholder sig på en medlemsstats område.

Den Islamiske Republik Pakistan forpligter sig til at indgå tilbagesendelsesaftaler med de medlemsstater af Den Europæiske Union, der anmoder derom.

ERKLÆRING FRA DEN ISLAMISKE REPUBLIK PAKISTAN OM ERKLÆRINGEN OM
TILBAGESENDELSESAFTALER

I forbindelse med sin godkendelse af tilsagnet om »at indgå tilbagesendelsesaftaler med de medlemsstater af Den Europæiske Union, der anmoder derom«, ønsker Den Islamiske Republik Pakistan at gøre det klart, at tilsagnet kun omfatter Pakistans villighed til at optage forhandlinger med henblik på at indgå gensidigt acceptable tilbagesendelsesaftaler med de medlemsstater af Den Europæiske Union, der anmoder derom. Pakistan har ikke i øjeblikket nogen sådanne tilbagesendelsesaftaler med nogen medlemsstat af den Europæiske Union. På begæring af EU's medlemsstater er Pakistan imidlertid rede til at indlede forhandlinger eller udvide disse, hvor der allerede er sådanne forhandlinger i gang. Pakistan anser disse forhandlinger for at være uafhængige af alle andre bilaterale eller multilaterale aftaler, som det har indgået eller fører forhandlinger om med EU's medlemsstater eller Europa-Kommissionen. Desuden accepterer Pakistan ikke nogen tekst til sådanne bilaterale tilbagesendelsesaftaler, som der ikke kan føres forhandlinger om.

ENSIDIG ERKLÆRING FRA FÆLLESSKABET I FORBINDELSE MED UNDERTEGNElsen
AF SAMARBEJDSAFTALEN MELLE M FÆLLESSKABET OG PAKISTAN

Den fælles erklæring fra parterne i aftalen om indgåelse af aftaler om tilbagetagelse foregriber på ingen måde fordelingen af beføjelserne mellem Fællesskabet og dets medlemsstater, således som denne fremgår af bestemmelserne i afsnit IV (artikel 63) i tredje del af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.